

ZARASŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBOS ANTIKORUPCIJOS KOMISIJOS

POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2025 m. lapkričio 26 d. Nr. AK-
Zarasai

Posėdis įvyko 2025 m. lapkričio 26 d. 10.00–10.30 val.

Posėdžio pirmininkas – Erikas Černovas, Zarasų rajono savivaldybės tarybos narys.

Posėdžio sekretorė – Renata Šatrovienė, Zarasų rajono Savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus vyriausioji specialistė.

Dalyvavo Zarasų rajono savivaldybės tarybos nariai: Irena Gaigalienė, Daiva Svidinskienė, Vytautas Sekonas, Domijanas Popovas.

Darbotvarkė:

Dėl Zarasų rajono savivaldybės Antikorupcijos komisijos teikiamų rekomendacijų dėl Zarasų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos ataskaitoje nustatytų rizikų ir siūlomų priemonių.

SVARSTYTA. Zarasų rajono savivaldybės Antikorupcijos komisijos teikiamos rekomendacijos dėl Zarasų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos ataskaitoje nustatytų rizikų ir siūlomų priemonių.

NUTARTA (5 „už“)

Pritarti Zarasų rajono savivaldybės Antikorupcijos komisijos surašytoms rekomendacijoms ir pateikti jas Zarasų rajono savivaldybės administracijos direktoriui bei Zarasų rajono savivaldybės tarybai (pridedama).

Posėdžio pirmininkas

Erikas Černovas

Posėdžio sekretorė

Renata Šatrovienė

ZARASŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

AUDITO ATASKAITA

VAIKŲ DIENOS CENTRŲ IR KITŲ BENDRUOMENINIŲ SOCIALINIŲ PASLAUGŲ RĖMIMAS

2025 m. spalio 20 d. Nr. 4-3
Zarasai

Zarasų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos pagrindinė funkcija – prižiūrėti, ar teisėtai ir efektyviai valdomi ir naudojami savivaldybės finansai ir kitas turtas bei kaip vykdomas savivaldybės biudžetas. Kontrolės ir audito tarnyba, teikdama audito pastebėjimus ir rekomendacijas, siekia didinti kuriamą naudą visuomenei, padedant Zarasų rajono savivaldybei išmintingai valdyti finansus ir turta, o savo darbui kelia aukščiausius kokybės reikalavimus – darbą atlieka kokybiškai, sąžiningai, atsakingai, veikia išvien dėl bendro tikslo.

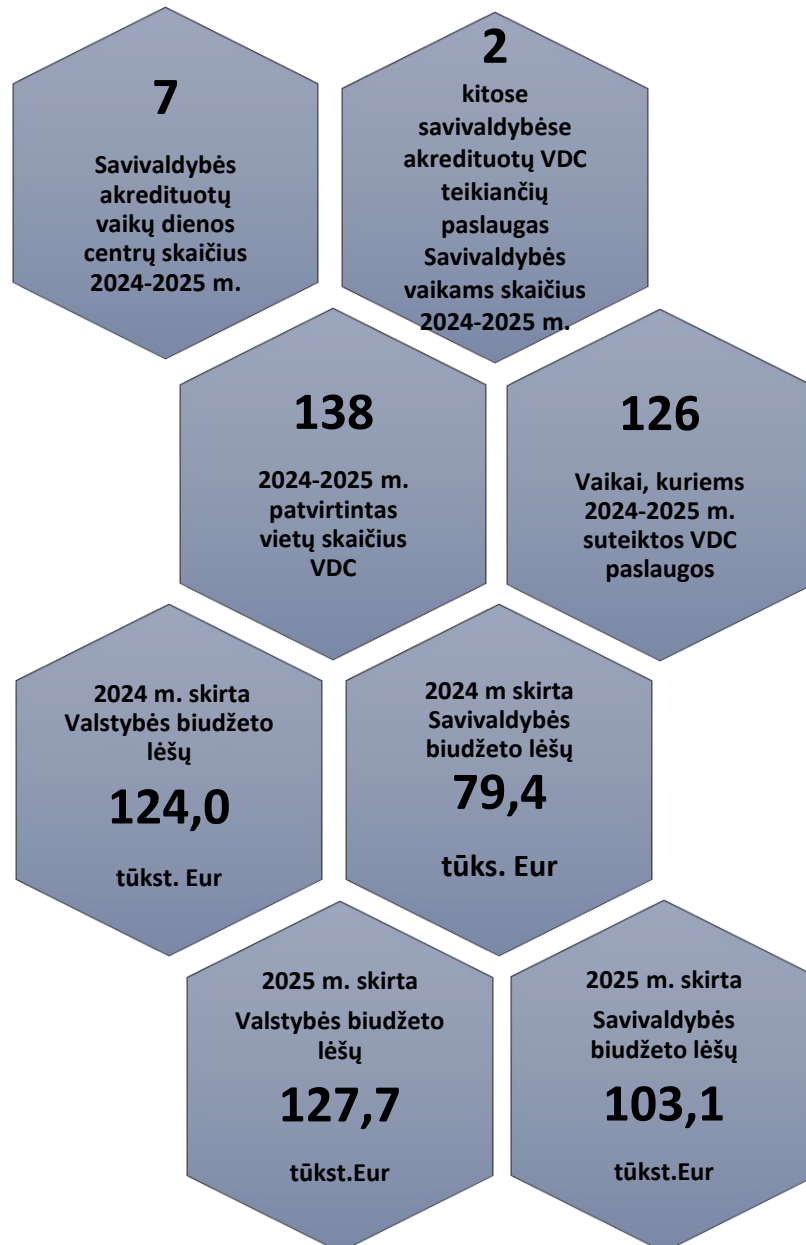
Auditą atliko: Kontrolės ir audito tarnybos vyr. specialistė Renata Sipavičienė (grupės vadovė), Savivaldybės kontrolierė Irma Maldauskienė, Savivaldybės kontrolieriaus pavaduotoja Nijolė Kalasauskienė.

Audito ataskaita pateikta: Savivaldybės merui, Savivaldybės tarybai, Savivaldybės tarybos Kontrolės komitetui, Savivaldybės administracijai.

Audito ataskaita skelbiama internete adresu www.zarasai.lt.

TURINYS

PAGRINDINIAI FAKTAI	3
SANTRAUKA	4
ĮŽANGA	7
AUDITO REZULTATAI	11
1. Vaikų socialinės priežiūros veiklos organizavimas turi trūkumų	11
2. VDC paslaugų planinių vertinimų procedūros turi trūkumų	18
3. Nereglamentuota savivaldybės biudžeto lėšų skyrimo tvarka	19
4. Nevykdomos vidaus kontrolės procedūros arba jos vykdomos netinkamai	21
4.1. Neatsakingai ir su klaidomis rengiami įsakymai ir sutartys dėl lėšų skyrimo	21
4.2. Sutartyse dėl lėšų skyrimo nurodytas valstybės lėšų panaudojimas neatitiko galiojančių teisės aktų reikalavimų	23
4.3. Ne visais atvejais VDC laikėsi lėšų pervedimo ir panaudojimo sutartyje numatytos atsiskaitymo už lėšų panaudojimą tvarkos.....	23
4.4. Iš VDC priimamos klaidingos ataskaitos.....	24
5. VDC perduotų lėšų registravimas apskaitoje tobulintinas	26
REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS	27
PRIEDAI	29

PAGRINDINIAI FAKTAI

Audito svarba

Vaikų dienos socialinė priežiūra apima įvairias veiklas, skirtas užtikrinti vaikų gerovę, saugumą ir vystymąsi. Teikiamos paslaugos, skirtos padėti vaikams vystyti socialinius ir gyvenimo įgūdžius, integruotis į šeimą ir visuomenę bei ginti jų teises. Tai gali apimti socialinių, kultūrinių ir kitų ugdymo veiklų organizavimą¹.

Vaikų dienos socialinę priežiūrą teikia akredituotos socialinės priežiūros įstaigos² – vaikų dienos centrai (toliau – VDC), kurie nustatyta tvarka³ nuo 2021 m. finansuojami iš valstybės ir savivaldybių biudžetų. Gautos lėšos naudojamos išlaidoms, susijusioms su akredituotos vaikų dienos socialinės priežiūros organizavimu ir teikimu, finansuoti⁴.

Siekdami įvertinti, ar lėšos skiriamos akredituotiems socialinę priežiūrą teikiantiems vaikų dienos centrams, ar valstybės ir savivaldybės biudžetų lėšos naudojamos tikslingai, ar užtikrinama lėšų panaudojimo kontrolė, Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba atliko šios srities auditą.

Audito tikslas ir apimtis

Audito tikslas – įvertinti, ar valstybės ir savivaldybės biudžeto lėšos naudojamos laikantis teisės aktų reikalavimų ir tikslingai.

Pagrindiniai audito klausimai:

- Ar VDC teikdami akredituotą socialinės priežiūros paslaugą atitinka teisės aktų reikalavimus?
- Ar vykdoma akredituotos vaikų dienos socialinės priežiūros paslaugų teikimo kontrolė?
- Ar VDC skirtos lėšos naudojamos pagal teisės aktų reikalavimus?

Audito subjektai: Savivaldybės administracija.

¹2020-07-10 SADM ministro įsakymo Nr. A1-658 „Dėl akredituotos vaikų dienos socialinės priežiūros teikimo reikalavimų ir rekomendacijų patvirtinimo“ 4 p.

²Socialinių paslaugų įstatymas, priimtas 2006-01-19 Nr. X-493, 25¹ str., (nauja redakcija patvirtintas 2024-07-01).

³2020-12-08 SADM ministro įsakymo Nr. A1-1232 „Dėl savivaldybių administracijoms skirtų valstybės biudžeto lėšų akredituotai vaikų dienos socialinei priežiūrai organizuoti, teikti ir administruoti paskirstymo, pervedimo, tikslinimo, naudojimo, atsiskaitymo ir kontrolės tvarkos aprašo patvirtinimo“ 4,5 p.

⁴2020-12-08 SADM ministro įsakymo Nr. A1-1232 „Dėl savivaldybių administracijoms skirtų valstybės biudžeto lėšų akredituotai vaikų dienos socialinei priežiūrai organizuoti, teikti ir administruoti paskirstymo, pervedimo, tikslinimo, naudojimo, atsiskaitymo ir kontrolės tvarkos aprašo patvirtinimo“ 17 p.

Audituojamas laikotarpis: 2024–2025 metai. Duomenų analizei ir vertinimui atlikti buvo panaudoti ir kitų laikotarpių duomenys.

Audito kriterijai: teisės aktai, reglamentuojantys VDC akreditaciją ir finansavimą ir kt. (detalus sąrašas pateiktas 3 priede).

Auditas atliktas pagal tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus. Audito apimtis ir metodai aprašyti 2 priede, audito ataskaitoje naudojamos santrumpos ir sąvokos pateiktos 1 priede. Atlikdami auditą darėme prielaidą, kad visi auditoriams pateikti dokumentai yra teisingi, išsamūs ir galutiniai, o jų kopijos atitinka originalus.

Pagrindiniai audito rezultatai

Vaikų dienos socialinės priežiūros paslaugų finansavimui skiriamų lėšų tikslingam panaudojimui bei paslaugų teikimo kontrolės užtikrinimui reikia tobulinti procesus.

1. Vaikų socialinės priežiūros veiklos organizavimas turi trūkumų (1 skyrius, 11 psl.)
2. VDC paslaugų planinių vertinimų procedūros turėjo trūkumų (2 skyrius, 18 psl.)
3. Nereglementuota savivaldybės biudžeto lėšų skyrimo tvarka (3 skyrius, 19 psl.)
4. Nevykdomos vidaus kontrolės procedūros arba jos vykdomos netinkamai (4 skyrius, 21 psl.), nes:
 - neatsakingai ir su klaidomis rengiami įsakymai ir sutartys dėl lėšų skyrimo;
 - sutartyse dėl lėšų skyrimo nurodytas valstybės lėšų panaudojimas neatitiko galiojančių teisės aktų reikalavimų;
 - ne visais atvejais VDC laikėsi lėšų pervedimo ir panaudojimo sutartyje numatytos atsiskaitymo už lėšų panaudojimą tvarkos;
 - iš VDC priimamos klaidingos ataskaitos;
5. VDC perduotų lėšų registravimas apskaitoje tobulintinas (5 skyrius, 27 psl.)

Rekomendacijos

Savivaldybės administracijai

1. Užtikrinti, kad Zarasų krašto žmonių su negalia sąjungos VDC 2025 metams visiems vaikams sudarytiems individualiems pagalbos vaikui veiksmų planams, kuriuose yra aprašytas pagalbos poreikio vaikui konkrečiose srityse įvertinimas bei pagalbos vaikui veiksmų planas, vykdytų pokyčių stebėseną (1-asis pagrindinis audito rezultatas).

2. Užtikrinti, kad Dusetų bendruomenės VDC veiklą vykdytų pagal vidaus darbo tvarkos taisyklėse numatytą įstaigos darbo laiką (1-asis pagrindinis audito rezultatas).

3. Viešojoje erdvėje viešinti Savivaldybėje akredituotų VDC darbo laiką (1-asis pagrindinis audito rezultatas).

4. Peržiūrėti vaikų dienos centrų akreditaciją, objektyviai įvertinant galimą akredituotos vaikų dienos socialinės priežiūros gavėjų skaičių (1-asis pagrindinis audito rezultatas).

5. Numatyti vidaus kontrolės procedūras vykdant vaikų dienos socialinės priežiūros paslaugų teikimo kontrolę (2-asis pagrindinis audito rezultatas).

6. Reglamentuoti Savivaldybės biudžeto lėšų skyrimą vaikų dienoms centrams (3-asis pagrindinis audito rezultatas).

7. Numatyti procedūras, užtikrinančias racionalų išlaidų vaikų dienos centrams planavimą ir skirtų lėšų panaudojimo kontrolę bei atsiskaitymą pagal sutarties sąlygas (3-asis pagrindinis audito rezultatas).

8. Patikslinti lėšų, skirtų akredituotai vaikų dienos socialinei priežiūrai organizuoti ir teikti, skyrimo ir pervedimo sutarties sąlygas pagal pasikeitusius teisės aktų reikalavimus (4-asis pagrindinis audito rezultatas).

9. Laikantis 1-ame VSAFAS „Informacijos pateikimas finansinių ataskaitų rinkinyje“ įtvirtintų bendrųjų apskaitos principų, analogiško pobūdžio ūkinės operacijas Administracijos buhalterinėje apskaitoje registruoti taikant analogiškus buhalterinius įrašus (5-asis pagrindinis audito rezultatas).

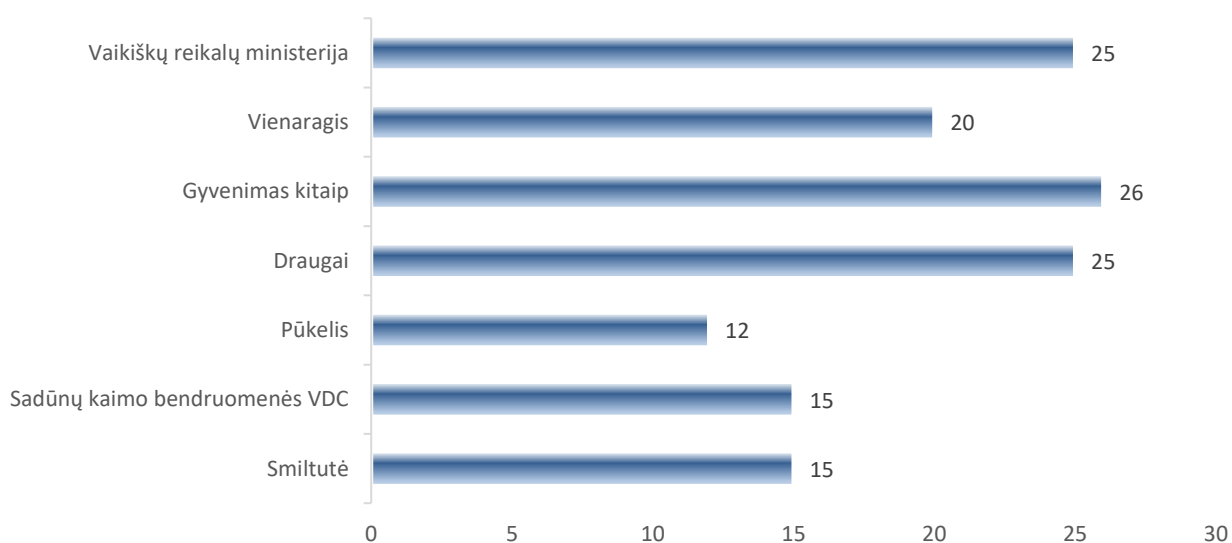
Rekomendacijų įgyvendinimo priemonės ir terminai pateikti ataskaitos dalyje „Rekomendacijų įgyvendinimo planas“ (27-28 psl.).

IŽANGA

Vadovaujantis Socialinių paslaugų katalogo nuostatomis⁵, vaikų dienos socialinės priežiūros paslaugos apima: kasdienio gyvenimo įgūdžių (savitvarkos, asmens higienos, sveikos gyvensenos ir kt.) ugdymą ir (ar) palaikymą, ir (ar) atkūrimą, pagalbą ruošiant pamokas, maitinimo organizavimą, laisvalaikio organizavimą, psichologinės pagalbos organizavimą, kitų pagal individualius vaiko poreikius reikalingų paslaugų (pvz., logopedo paslaugos) organizavimą.

Zarasų rajono savivaldybės teritorijoje akredituotą vaikų dienos paslaugą 2024–2025 metais teikė 7 Savivaldybės akredituoti vaikų dienos centrai (toliau – VDC). Šiais metais Savivaldybės teritorijoje veikiančiuose VDC buvo patvirtintos 138 akredituotų socialinės priežiūros paslaugų teikimo vietos (1 pav.). Taip pat 3-ims Savivaldybės vaikams akredituotą vaikų dienos socialinės priežiūros paslaugą 2024–2025 metais teikė 2-u gretimose savivaldybėse akredituoti VDC (Maltos ordino pagalbos tarnybos Kriaunų dienos centras „Pas maltiečius“ ir Visagino šeimos ir vaiko gerovės centras).

1 pav. Savivaldybės vaikų dienos centruose patvirtintų vietų skaičius

Šaltinis – Kontrolės ir audito tarnyba

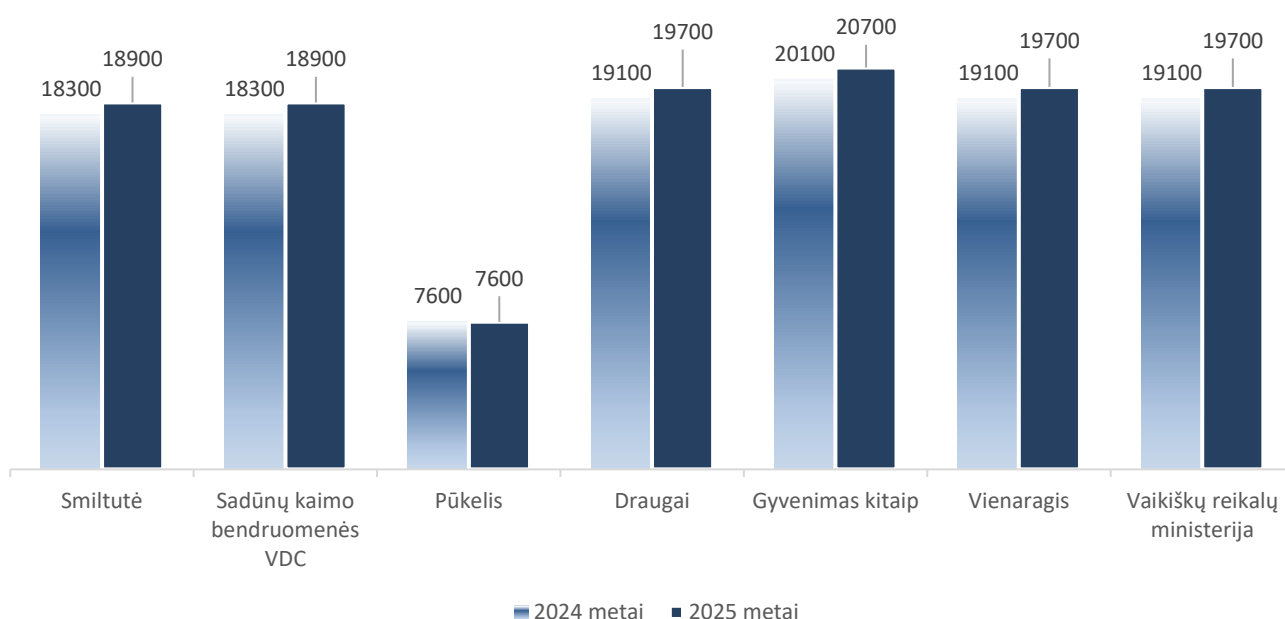
Savivaldybėje VDC finansuojami valstybės ir savivaldybės biudžeto lėšomis įgyvendinant Socialinių paslaugų, paramos ir sveikatos priežiūros programos priemonę „Kurti palankią vaikui ir šeimai aplinką“, kodas 02.04.01⁶.

⁵ 2006-04-05 Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu Nr. A1-93 „Dėl Socialinių paslaugų katalogo patvirtinimo“ patvirtintas Socialinių paslaugų katalogas (2024–2025 m. galiojusios redakcijos) SPIS kodas 400.

⁶ 2024-02-15. Zarasų rajono savivaldybės tarybos sprendimas Nr. T-18 „Dėl Zarasų rajono savivaldybės 2024 – 2026 metų strateginio veiklos plano tvirtinimo“ (2024-12-19 sprendimo Nr. T-228 redakcija).

Akredituoti vaikų dienos socialinei priežiūrai organizuoti, teikti ir administruoti SADM 2024 metams Savivaldybei skyrė⁷ 124,0 tūkst. Eur valstybės biudžeto lėšų, iš jų: paslaugai organizuoti ir teikti – 121,6 tūkst. Eur, administravimui – 2,4 tūkst. Eur. 2025 metams SADM Savivaldybei skyrė⁸ 127,7 tūkst. Eur, iš jų: paslaugai organizuoti ir teikti – 125,2 tūkst. Eur, administravimui – 2,5 tūkst. Eur. Vaikų dienos socialinei priežiūrai organizuoti ir teikti Savivaldybėje akredituotiems VDC valstybės biudžeto lėšas Administracijos direktorius paskirstė įsakymais⁹ pagal SADM nustatytus¹⁰ kriterijus (2 pav.).

2 pav. Akredituotos vaikų dienos socialinės priežiūros finansavimas 2024–2025 metais iš Valstybės biudžeto lėšų, Eur

Šaltinis – Kontrolės ir audito tarnyba

⁷ 2024-10-24 SADM ministro įsakymas Nr. A1-702 „Dėl Lietuvos Respublikos Socialinės apsaugos ir darbo ministro 2023 m. gruodžio 29 d. įsakymo Nr. A1-912 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų akredituoti vaikų dienos socialinei priežiūrai organizuoti, teikti ir administruoti 2024 metais paskirstymo savivaldybių administracijoms“ pakeitimo“.

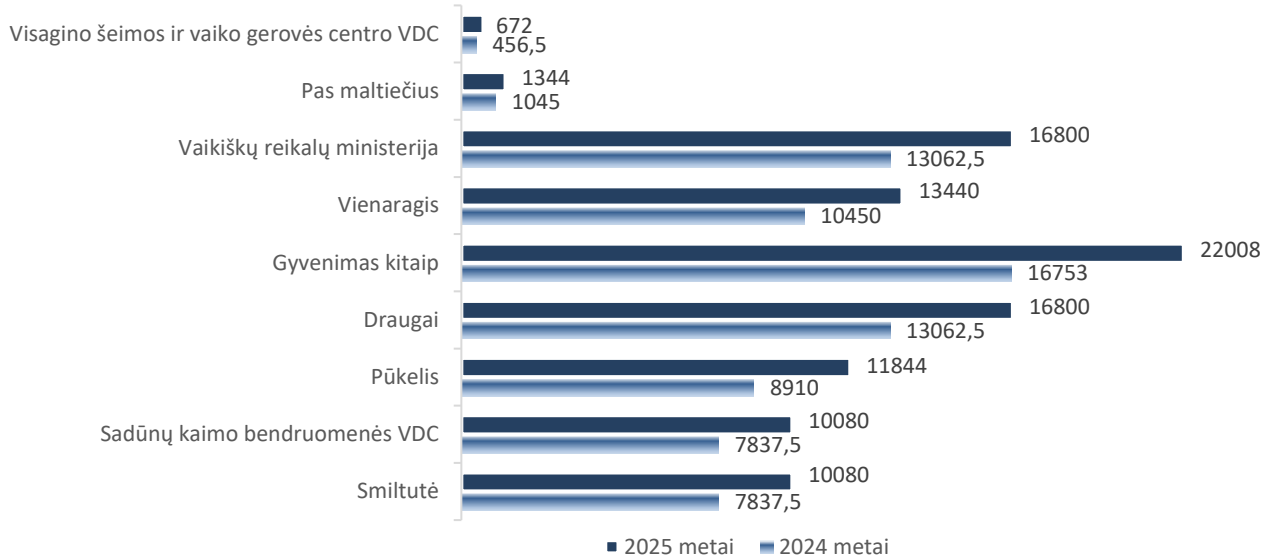
⁸ 2024-12-27 SADM ministro įsakymas Nr. A1-937 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų akredituoti vaikų dienos socialinei priežiūrai organizuoti, teikti ir administruoti 2025 metais paskirstymo savivaldybių administracijoms“ su vėlesniais pakeitimais.

⁹ 2024-01-11 Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymas Nr. I2-2 „Dėl valstybės ir savivaldybės biudžeto lėšų 2024 metams skyrimo akredituoti vaikų dienos socialinei priežiūrai organizuoti, teikti Zarasų rajono savivaldybėje akredituotiems vaikų dienos centrams“ su vėlesniais pakeitimais ir 2025-01-09 Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymas Nr. I-17 „Dėl valstybės ir savivaldybės biudžeto lėšų 2025 metams skyrimo akredituoti vaikų dienos socialinei priežiūrai organizuoti, teikti Zarasų rajono savivaldybėje akredituotiems vaikų dienos centrams“.

¹⁰ 2020-12-08 SADM ministro įsakymas Nr. A1-1232 „Dėl savivaldybių administracijoms skirtų valstybės biudžeto lėšų akredituoti vaikų dienos socialinei priežiūrai organizuoti, teikti ir administruoti paskirstymo, pervedimo, tikslinimo, naudojimo, atsiskaitymo ir kontrolės tvarkos aprašo patvirtinimo“ su vėlesniais pakeitimais.

Savivaldybės vaikams akredituotą vaikų dienos socialinės priežiūros paslaugą teikiantiems VDC 2024 metais iš Savivaldybės biudžeto papildomai skirta 79 414,50 Eur¹¹ savivaldybės biudžeto lėšų, o 2025 metais – 103 068 Eur¹² (3 pav.).

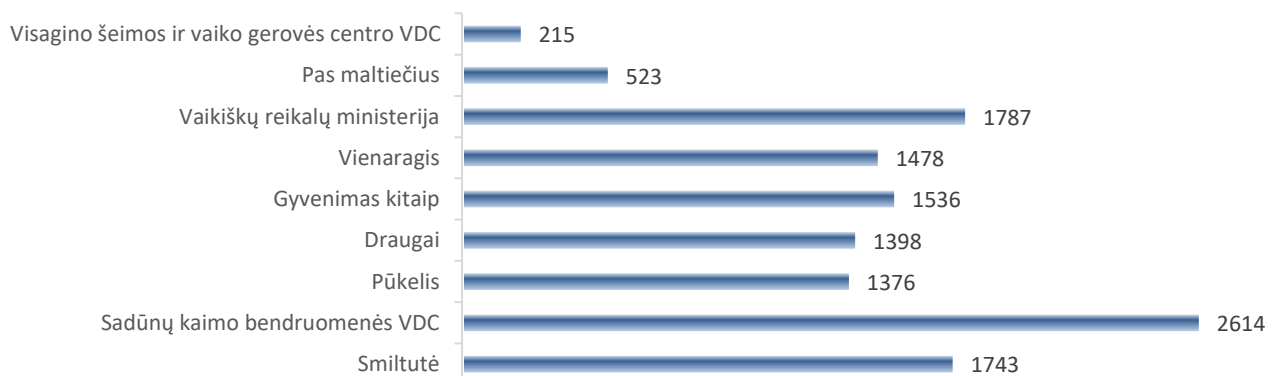
3 pav. Akredituotos vaikų dienos socialinės priežiūros finansavimas 2024–2025 metais iš Savivaldybės biudžeto lėšų, Eur

Šaltinis – Kontrolės ir audito tarnyba

Duomenys kiek 2024 metais vienam vaikui kiekvienas Savivaldybės vaikams akredituotą vaikų dienos socialinės priežiūros paslaugą teikiantis VDC panaudojo lėšų pateikti 4 paveiksle.

4 pav. 2024 metais Savivaldybės vaikams akredituotą vaikų dienos socialinės priežiūros paslaugą teikiančių VDC vienam vaikui panaudotų lėšų suma, Eur

Šaltinis – Kontrolės ir audito tarnyba

¹¹ 2024-01-11 Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymas Nr. I2-2 „Dėl valstybės ir savivaldybės biudžeto lėšų 2024 metams skyrimo akredituotai vaikų dienos socialinei priežiūrai organizuoti, teikti Zarasų rajono savivaldybėje akredituotiems vaikų dienos centrams“.

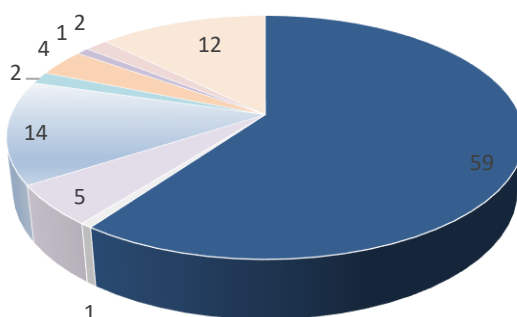
¹² 2025-01-09 Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymas Nr. I-17 „Dėl valstybės ir savivaldybės biudžeto lėšų 2025 metams skyrimo akredituotai vaikų dienos socialinei priežiūrai organizuoti, teikti Zarasų rajono savivaldybėje akredituotiems vaikų dienos centrams“.

Daugiausiai lėšų vienam vaikui panaudojo Sadūnų kaimo bendruomenės VDC. 2024 metais šį VDC lankė 10 vaikų.

Detalus akredituotų vaikų dienos centrų sąrašas ir informacija apie jiems skirtas visas lėšas pateikti ataskaitos 4 priede.

VDC skirtos valstybės ir savivaldybės biudžetų lėšos naudojamos išlaidoms, susijusioms su akredituotos vaikų dienos socialinės priežiūros organizavimu ir teikimu. Reikšmingiausia VDC lėšų dalis skirta darbo užmokesčiui ir su juo susijusioms išmokoms (5 pav.).

5 pav. Vaikų dienos centrų išlaidų struktūra, proc.

- Darbo užmokestis pinigais ir socialinio draudimo įmokos
- Komunalinių paslaugų įsigijimo išlaidos
- Ryšių įrangos ir ryšių paslaugų įsigijimo
- Ekspertų ir konsultantų paslaugų įsigijimo išlaidos
- Kitų prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidos
- Kvalifikacijos kėlimo išlaidos
- Mitybos išlaidos
- Transporto išlaikymo ir transporto paslaugų įsigijimo išlaidos
- Informacinių technologijų prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidos

Šaltinis – Kontrolės ir audito tarnyba

AUDITO REZULTATAI

1. Vaikų socialinės priežiūros veiklos organizavimas turi trūkumų

VDC, vykdydami vaikų dienos socialinės priežiūros veiklą, turi vadovautis Akredituotos vaikų dienos socialinės priežiūros teikimo reikalavimais ir rekomendacijomis¹³. Įstaigų veiklos organizavimas turi būti pagrįstas tinkamais dokumentais, o patalpos tinkamai pritaikytos šiai veiklai vykdyti¹⁴. Veiklos organizavimo atitiktį teisės aktų reikalavimams patikrinome penkiuose Savivaldybės akredituotose VDC, turinčiuose didžiausią patvirtintą paslaugos gavėjų skaičių.

Vadovaujantis Savivaldybių administracijoms skirtų valstybės biudžeto lėšų akredituotai vaikų dienos socialinei priežiūrai organizuoti, teikti ir administruoti paskirstymo, pervedimo, tikslinimo, naudojimo, atsiskaitymo ir kontrolės tvarkos aprašu¹⁵ (toliau – VDC finansavimo tvarkos aprašas), lėšas akredituotai vaikų dienos socialinei priežiūrai organizuoti ir teikti savivaldybių administracijoms SADM skiria pagal socialinių paslaugų įstaigų, kurioms suteikta teisė teikti akredituotą vaikų dienos socialinę priežiūrą ir kurių duomenis, įskaitant duomenis apie vietas akredituotai vaikų dienos socialinei priežiūrai teikti, savivaldybės pateikė SPIS, skaičių.

Kiekvienai akredituotai socialinių paslaugų įstaigai skiriama valstybės biudžeto lėšų suma priklauso nuo akredituotų vietų t .y. valstybės biudžeto lėšos skiriamos už vietas pagal intervalus nuo 10 iki 15 vietų, nuo 16 iki 25 vietų, nuo 26 iki 35 vietų, nuo 36 iki 45 vietų ir už 46 ir daugiau vietų.

Zarasų krašto žmonių su negalia sąjungos VDC „Gyvenimas kitaip“

Savivaldybės mero potvarkiu¹⁶ Zarasų krašto žmonių su negalia sąjungai yra nustatytos 26-ios akredituotos socialinės priežiūros paslaugų teikimo vietos. Tai daugiausiai akredituotų socialinės priežiūros paslaugų teikimo vietų turintis Savivaldybės VDC.

¹³ 2024-06-20 SADM įsakymas Nr. A1-417 „Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2021 m. liepos 5 d. įsakymo Nr. A1-492 „Dėl Akredituotos socialinės priežiūros teikimo reikalavimų patvirtinimo“ pakeitimo“.

¹⁴ Ten pat 13 eil.

¹⁵ 2020-12-08 SADM įsakymu Nr. A1-1232 patvirtinto Savivaldybių administracijoms skirtų valstybės biudžeto lėšų akredituotai vaikų dienos socialinei priežiūrai organizuoti, teikti ir administruoti paskirstymo, pervedimo, tikslinimo, naudojimo, atsiskaitymo ir kontrolės tvarkos aprašo 4 p.

¹⁶ 2023-11-23 Savivaldybės mero potvarkis Nr. P(2.1 E)-369 „Dėl teisės Zarasų krašto žmonių su negalia sąjungai teikti akredituotą socialinę priežiūrą suteikimo“.

Vadovaujantis VDC finansavimo tvarkos aprašo¹⁷ nuostatomis, Zarasų krašto žmonių su negalia sąjungos VDC „Gyvenimas kitaip“ 2024 metais ir 2025 metais valstybės biudžeto lėšų suma buvo skiriama pagal vietų skaičių intervale nuo 26 iki 35 vietų.

Patikrinus Zarasų krašto žmonių su negalia sąjungos VDC 2024–2025 metais pateiktų veiklos ataskaitų (lėšų, skirtų akredituotai vaikų dienos socialinei priežiūrai organizuoti ir teikti, skyrimo ir pervedimo sutarties 6 priedas) duomenis, nustatyta, kad nei viename ketvirtyje paslaugų negavo daugiau nei 24 vaikai. Taip pat 2024–2025 metais kiekvieną mėnesį teiktose Zarasų krašto žmonių su negalia sąjungos VDC 9 priedo ataskaitose maksimalus sąrašinis vaikų skaičius per mėnesį neviršijo 24, nors kaip jau rašėme, valstybės biudžeto lėšos buvo skiriamos už vietas pagal intervalą nuo 26 iki 35.

Audito metu aplankius Zarasų krašto žmonių su negalia sąjungos VDC „Gyvenimas kitaip“, jame vyko veiklos, dalyvavo 3 vaikai bei su vaikais užsiimanti darbuotoja, tačiau patalpose pasigedome jaukumo ir šiuolaikiškumo (6 pav.). Taip pat pastebėjome, kad VDC veiklai skirtoje patalpoje prie stalo numatyta tik 12-a darbo vietų, nors, kaip jau rašėme, Savivaldybės mero 2023-11-23 potvarkiu¹⁸ Zarasų krašto žmonių su negalia sąjungai nustatytos 26-ios akredituotos socialinės priežiūros teikimo vietos.

6 pav. VDC „Gyvenimas kitaip“

Šaltinis – Kontrolės ir audito tarnyba

¹⁷ 2020-12-08 SADM įsakymu Nr. A1-1232 patvirtinto Savivaldybių administracijoms skirtų valstybės biudžeto lėšų akredituotai vaikų dienos socialinei priežiūrai organizuoti, teikti ir administruoti paskirstymo, pervedimo, tikslinimo, naudojimo, atsiskaitymo ir kontrolės tvarkos aprašo 4 p.

¹⁸ 2023-11-23 Savivaldybės mero potvarkis Nr. P(2.1 E)-369 „Dėl teisės Zarasų krašto žmonių su negalia sąjungai teikti akredituotą socialinę priežiūrą suteikimo“.

Audito metu patikrinus VDC „Gyvenimas kitaip“ 2025 metų vaikams sudarytus individualius pagalbos vaikui veiksmų planus, kuriuose yra aprašytas pagalbos poreikio vaikui konkrečiose srityse įvertinimas bei pagalbos vaikui veiksmų planas, nustatėme, kad juose, kitaip nei kitų audito metu tikrintų Savivaldybės akredituotų VDC, nėra pokyčių stebėsenos. Iš pateiktų planų nematyti, ar buvo vykdoma nuolatinė vaiko ir jo šeimos narių pokyčių, įveikiant socialines-psichologines problemas, stebėseną. Individualūs darbo su vaiku planai taip pat nebuvo tikslinami.

Taip pat audito metu pastebėjome, kad Zarasų krašto žmonių su negalia sąjungos VDC „Gyvenimas kitaip“ viešai paskelbtas darbo laikas nesutapo su audito metu pateikta darbo grafiku informacija. Zarasų krašto žmonių su negalia sąjunga skelbia darbo laiką I-V 8-14 val., o audito metu pateiktuose darbo grafikuose VDC darbo laikas nurodytas I-V nuo 13.00 val. iki 17.00 val.

Dusetų bendruomenės VDC „Vaikiškų reikalų ministerija“

Savivaldybės mero potvarkiu¹⁹ Dusetų bendruomenei yra nustatytos 25-ios akredituotos socialinės priežiūros paslaugų teikimo vietos. Valstybės biudžeto lėšų 2024 ir 2025 metais VDC skirta pagal akredituotų vietų skaičių intervale nuo 16 iki 25.

Patikrinus Dusetų bendruomenės VDC „Vaikiškų reikalų ministerija“ 2024–2025 metais pateiktą veiklos ataskaitą (lėšų, skirtų akredituotai vaikų dienos socialinei priežiūrai organizuoti ir teikti, skyrimo ir pervedimo sutarties 6 priedas) duomenis, nustatyta, kad VDC „Vaikiškų reikalų ministerija“ lankančių vaikų skaičius svyravo nuo 17 iki 19.

Audito metu apžvalgus Dusetų bendruomenės VDC „Vaikiškų reikalų ministerija“, jame vyko veiklos, dalyvavo 7 vaikai bei su vaikais užsiimanti darbuotoja, tačiau patalpose pasigedome švaros ir tvarkos (7 pav.).

¹⁹ 2023-12-05 Savivaldybės mero potvarkis Nr. P(2.1 E)-391 „Dėl teisės Dusetų bendruomenei teikti akredituotą socialinę priežiūrą suteikimo“.

7 pav. VDC „Vaikiškų reikalų ministerija“

Šaltinis – Kontrolės ir audito tarnyba

Taip pat pagal audito metu pateiktus dokumentus nustatėme, kad VDC „Vaikiškų reikalų ministerija“ nesilaikė vidaus darbo tvarkos taisyklėse numatyto įstaigos darbo laiko. Darbo laikas vidaus dokumentuose nesuderintas, nes vidaus darbo tvarkos taisyklių 11.1 p. numatyta, kad centre taikoma 5 darbo dienų savaitė (nuo pirmadienio iki penktadienio įskaitytinai) su dvejomis poilsio dienomis (šeštadienį ir sekmadienį), tačiau faktiškai buvo dirbama tik tris dienas per savaitę – ketvirtadienį ir penktadienį (nuo 13.00 val. iki 17.00 val.) ir šeštadienį (nuo 12.00 val. iki 16.00 val.). O trečiadieniais nuo 12.00 val. iki 16.00 val. ir šeštadieniais nuo 16.00 val. iki 20.00 val. dirbama nuotoliu. Be to, vidaus darbo tvarkos taisyklių 14 p. numatyta, kad šeštadienis ir sekmadienis bei nustatytos švenčių nedarbo dienos – poilsio dienos.

Nustatėme, kad 2025 metų rugsėjo mėnesį VDC „Vaikiškų reikalų ministerija“ dirbo pagal atgaline data patvirtintą darbo grafiką. Dusetų VDC „Vaikiškų reikalų ministerija“ nuo 2025-09-01 pradėjo dirbti pagal naują pakeistą darbo grafiką, kuris buvo patvirtintas t. y. vadovės pasirašytas el. parašu tik 2025-09-23.

Taip pat audito metu pastebėjome, kad viešai skelbiamoje informacijoje VDC nepateikia darbo laiko.

Visuomeninės organizacijos „Gelbėkit vaikus“ VDC „Draugai“

Savivaldybės mero potvarkiu²⁰ Visuomeninės organizacijos „Gelbėkit vaikus“ Zarasų VDC „Draugai“ yra nustatytos 25-ios akredituotos socialinės priežiūros paslaugų teikimo vietos. Valstybės biudžeto lėšų 2024 ir 2025 metais skirta pagal akredituotų vietų skaičių intervale nuo 16 iki 25.

Patikrinus VDC „Draugai“ 2024–2025 metais pateiktų veiklos ataskaitų (lėšų, skirtų akredituotai vaikų dienos socialinei priežiūrai organizuoti ir teikti, skyrimo ir pervedimo sutarties 6 priedas) duomenis, nustatyta, kad VDC „Draugai“ lankančių vaikų skaičius svyravo nuo 20 iki 25.

Audito metu aplankius VDC „Draugai“, radome kokybiškai vaikų dienos socialinei priežiūrai organizuoti pritaikytas ir švarias patalpas (8 pav.). Patikrinimo metu vyko veiklos, dalyvavo 4 vaikai bei su vaikais užsiimančios darbuotojos. Įstaiga pateikė tvarkingai kompiuterinėje programoje pildomus lankomumo žurnalus bei kitus dokumentus. Tačiau pastebėjome, kad viešai skelbiamoje informacijoje VDC nepateikia darbo laiko.

8 pav. VDC „Draugai“

Šaltinis – Kontrolės ir audito tarnyba

²⁰ 2023-11-23 Savivaldybės mero potvarkis Nr. P(2.1 E)-367 „Dėl teisės visuomeninės organizacijos „Gelbėkit vaikus“ Zarasų vaikų dienos centrui „Draugai“ teikti akredituotą socialinę priežiūrą suteikimo“.

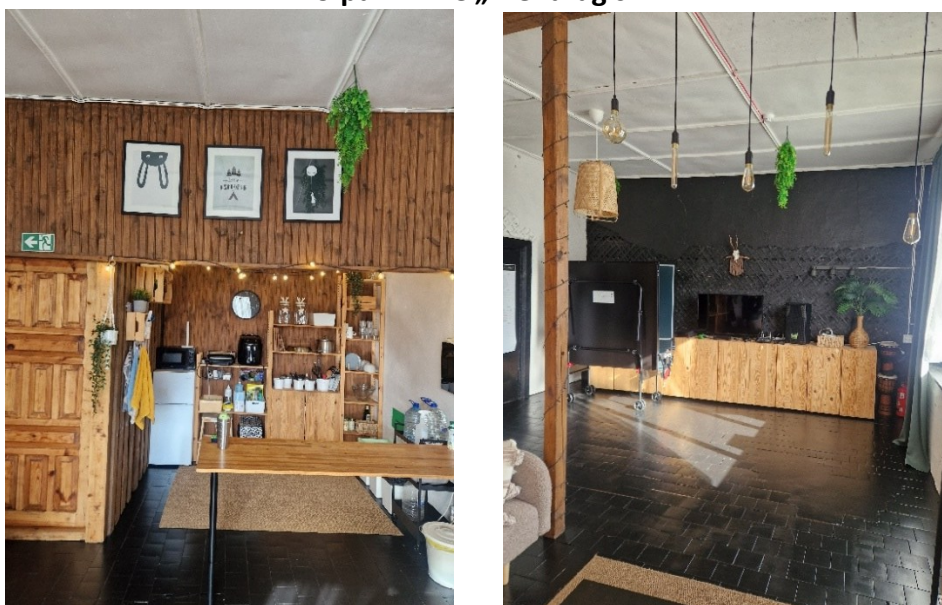
Viešosios įstaigos „Žvaigždynai“ VDC „Vienaragis“

Savivaldybės mero potvarkiu²¹ viešosios įstaigos „Žvaigždynai“ VDC „Vienaragis“ yra nustatyta 20 akredituotų socialinės priežiūros paslaugų teikimo vietų. Valstybės biudžeto lėšų 2024 ir 2025 metais skirta pagal akredituotų vietų skaičių intervale nuo 16 iki 25.

Patikrinus VDC „Vienaragis“ VDC 2024–2025 metais pateiktų veiklos ataskaitų (lėšų, skirtų akredituotai vaikų dienos socialinei priežiūrai organizuoti ir teikti, skyrimo ir pervedimo sutarties 6 priedas) duomenis, nustatyta, kad VDC „Vienaragis“ lankė 20 vaikų.

Audito metu aplankius VDC „Vienaragis“, radome kokybiškai vaikų dienos socialinei priežiūrai organizuoti pritaikytas ir jaukias patalpas (9 pav.). Patikrinimo metu vyko veiklos, dalyvavo 4 vaikai bei su vaikais užsiimanti darbuotoja. Įstaiga pateikė tvarkingai pildomus lankomumo žurnalus bei kitus dokumentus. Tačiau pastebėjome, kad viešai skelbiamoje informacijoje VDC nepateikia darbo laiko.

9 pav. VDC „Vienaragis“

Šaltinis – Kontrolės ir audito tarnyba

²¹ 2023-11-23 Savivaldybės mero potvarkis Nr. P(2.1 E)-368 „Dėl teisės viešosios įstaigos „Žvaigždynai“ vaikų dienos centrui „Vienaragis“ teikti akredituotą socialinę priežiūrą suteikimo“.

Salako bendruomenės „Sakalas“ VDC „Smiltutė“

Savivaldybės mero potvarkiu²² Salako bendruomenei „Sakalas“ yra nustatyta 15-a akredituotų socialinės priežiūros paslaugų teikimo vietų. Valstybės biudžeto lėšų 2024 ir 2025 metais skirta pagal akredituotų vietų skaičių intervale nuo 10 iki 15.

Patikrinus Salako bendruomenės VDC „Smiltutė“ VDC 2024–2025 metais pateiktų veiklos ataskaitų (lėšų, skirtų akredituotai vaikų dienos socialinei priežiūrai organizuoti ir teikti, skyrimo ir pervedimo sutarties 6 priedas) duomenis, nustatyta, kad VDC „Smiltutė“ lankė 15-a vaikų.

Audito metu apžiūrėjus VDC „Smiltutė“, radome kokybiškai vaikų dienos socialinei priežiūrai organizuoti pritaikytas ir tvarkingas patalpas (10 pav.). Patikrinimo metu vyko veiklos, buvo 5 vaikai bei su vaikais užsiimančios darbuotojos. Įstaiga pateikė tvarkingai pildomus lankomumo žurnalus bei kitus dokumentus. Tačiau pastebėjome, kad viešai skelbiamoje informacijoje VDC nepateikia darbo laiko.

10 pav. VDC „Smiltutė“

Šaltinis – Kontrolės ir audito tarnyba

Atkreiptinas dėmesys, kad mažėjant vaikų skaičiui kaimiškose teritorijose veikiančios VDC susiduria su rizika, kad gali nesusirinkti tiek vaikų, kiek yra akredituotų vietų. Tuo tarpu Zarasų ir Dusetų miestuose paslaugų poreikis, manytume, kad gali būti didesnis nei yra akredituotų vietų. Atsižvelgiant į tai kas išdėstyta 1-ame skyriuje, manytume, kad Savivaldybėje reikėtų peržiūrėti VDC akreditaciją, objektyviai įvertinant galimą akredituotos vaikų dienos socialinės priežiūros paslaugų gavėjų skaičių VDC veiklą vykdančiose teritorijose.

²² 2023-11-30 Savivaldybės mero potvarkis Nr. P(2.1 E)-383 „Dėl teisės Salako bendruomenei „Sakalas“ teikti akredituotą socialinę priežiūrą suteikimo“.

2. VDC paslaugų planinių vertinimų procedūros turi trūkumų

Socialinių paslaugų įstatyme²³ nustatyta, kad Savivaldybės institucijos atsako už socialinių paslaugų teikimo savivaldybės gyventojams užtikrinimą planuodamos socialines paslaugas, organizuodamos jų teikimą, vertindamos prevencinių, bendrųjų socialinių paslaugų, socialinės priežiūros ir laikino atokvėpio paslaugos kokybę. Savivaldybėje socialinių paslaugų administravimo ir paslaugų teikimo kontrolės funkcijas vykdo Savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyrius²⁴.

Socialinės paramos skyrius audituojamu laikotarpiu Socialinės priežiūros paslaugų planinius vertinimus turėjo vykdyti vadovaujantis Savivaldybės mero potvarkiu patvirtintu teikiamų prevencinių, bendrųjų socialinių paslaugų, socialinės priežiūros ir laikino atokvėpio paslaugos kokybės vertinimo Zarasų rajono savivaldybėje tvarkos aprašu²⁵ (toliau – Aprašas).

Vadovaujantis Aprašo²⁶ nuostatomis, planiniai vertinimai turi būti atliekami pagal Akredituotas socialines paslaugas teikiančių įstaigų ir fizinių asmenų vertinimo planą.

2024 metais Savivaldybės akredituotų socialinės priežiūros įstaigų vertinimo planas buvo patvirtintas 2024 m. kovo 29 d. Savivaldybės mero potvarkiu Nr. P-144 „Dėl Zarasų rajono savivaldybės akredituotų socialinės priežiūros įstaigų vertinimo“.

Su patvirtintu Savivaldybės akredituotų socialinės priežiūros įstaigų vertinimo planu VDC paslaugas teikiančios įstaigos buvo supažindintos per DVS „Avilyš“ išsiunčiant mero potvarkį elektroniniu paštu.

Atliekant akredituotų socialinės priežiūros įstaigų vertinimo komisijos pakeitimus 2024-08-22 Savivaldybės mero potvarkiu Nr. P-429 buvo patvirtintas naujas akredituotų socialinės priežiūros įstaigų vertinimo planas. Audito metu neradome informacijos, kad per DVS „Avilyš“ elektroniniu paštu būtų išsiųsta informacija apie naują patvirtintą akredituotų socialinės priežiūros įstaigų vertinimo planą.

Be to, teisės akto derinimo procese buvo gauta Savivaldybės Teisės ir civilinės metrikacijos skyriaus vedėjos pastaba dėl teisės akto projekto nederinimo. Šiuo teisės akto projektu buvo keičiamas tik 2 punktas dėl atsakingų darbuotojų, todėl tokiu atveju turėtų būti atliktas potvarkio

²³ 2006-01-19 Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo 2023-12-14 Nr. XIV-2357 redakcija, 14 str.

²⁴ 2019-01-08 Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymas Nr. I(6.6 E)-16 „Dėl Zarasų rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus nuostatų patvirtinimo“ (nauja redakcija 2025-05-27 patvirtinta įsakymu Nr. I-258);

²⁵ 2023-07-26 Savivaldybės mero potvarkis Nr. P(2.1 E)-167 „Dėl Zarasų rajono savivaldybės socialinės priežiūros akreditavimo ir įstaigų teikiamos akredituotos socialinės priežiūros kokybės kontrolės tvarkos aprašų patvirtinimo“ (nauja redakcija patvirtinta 2024-08-20 Savivaldybės mero potvarkiu Nr. P-427).

²⁶ Ten pat.

pakeitimas, o ne naujas tvirtinimas. Tačiau Socialinės paramos skyriaus atsakingi darbuotojai neatsižvelgė į minėtą pastabą ir 2024-08-22 buvo išleistas nauja redakcija naujas Savivaldybės mero potvarkis Nr. P-429 „Dėl akredituotų socialinės priežiūros įstaigų vertinimo plano patvirtinimo“.

3. Nereglamentuota savivaldybės biudžeto lėšų skyrimo tvarka

Vadovaujantis Socialinių paslaugų įstatymu²⁷ ir VDC finansavimo tvarkos aprašo²⁸ nuostatomis, socialinės apsaugos ir darbo ministras kiekvienais metais įsakymu savivaldybių administracijoms akredituotai vaikų dienos socialinei priežiūrai organizuoti, teikti ir administruoti skiria tam tikrą valstybės biudžeto lėšų sumą.

Savivaldybės taryba strateginiame veiklos plane kiekvienais metais vaikų dienos centrų veiklos organizavimui ir teikimui taip pat numato tam tikrą savivaldybės biudžeto lėšų sumą. Konkrečią savivaldybės biudžeto lėšų sumą akredituotai vaikų dienos socialinei priežiūrai organizuoti ir teikti organizacijoms įsakymu skiria Administracijos direktorius.

Savivaldybės biudžeto lėšų skyrimo akredituotai vaikų dienos socialinei priežiūrai organizuoti ir teikti tvarkos nereglamentuoja nei Socialinių paslaugų įstatymas²⁹, nei socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtintas VDC finansavimo tvarkos aprašas³⁰, todėl savivaldybės biudžeto lėšų skyrimo tvarka turėtų būti reglamentuota savivaldybės lygmens teisės aktu. Tačiau audito metu Administracijos Socialinės paramos skyriaus atsakingi darbuotojai, kuriojantys VDC akreditaciją, veiklos organizavimą ir finansavimą, mums nepateikė nei Savivaldybės tarybos sprendimo, nei Administracijos direktoriaus įsakymo, kuriame būtų reglamentuoti savivaldybės biudžeto lėšų skyrimo akredituotą vaikų dienos socialinę priežiūrą vykdančioms organizacijoms principai, kriterijai, pagal kuriuos skiriama tam tikra lėšų suma, lėšų panaudojimo ir atsiskaitymo už jas nuostatos.

²⁷ 2006-01-19 Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo 2023-12-14 Nr. XIV-2357 redakcija, 34 str. 2 d.

²⁸ 2020-12-08 SADM įsakymas Nr. A1-1232 „Dėl Savivaldybių administracijoms skirtų valstybės biudžeto lėšų akredituotai vaikų dienos socialinei priežiūrai organizuoti, teikti ir administruoti paskirstymo, pervedimo, tikslinimo, naudojimo, atsiskaitymo ir kontrolės tvarkos aprašo patvirtinimo“ su vėlesniais pakeitimais.

²⁹ 2006-01-19 Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo 2023-12-14 Nr. XIV-2357 redakcija, 34 str. 2 d.

³⁰ 2020-12-08 SADM įsakymas Nr. A1-1232 „Dėl Savivaldybių administracijoms skirtų valstybės biudžeto lėšų akredituotai vaikų dienos socialinei priežiūrai organizuoti, teikti ir administruoti paskirstymo, pervedimo, tikslinimo, naudojimo, atsiskaitymo ir kontrolės tvarkos aprašo patvirtinimo“ su vėlesniais pakeitimais.

Audito metu nustatėme, kad Savivaldybės biudžeto lėšos organizacijoms, vykdančioms akredituotą vaikų dienos socialinę priežiūrą, Administracijos direktoriaus įsakymais skiriamos pagal skirtingus principus.

Pavyzdžiui:

- 2024 metų pradžioje pagal 2024-01-11 įsakyme³¹ Nr. I2-2 paskirstytas sumas, galima daryti prielaidą, kad organizacijoms, vykdančioms akredituotą vaikų dienos socialinę priežiūrą, vieno vaiko dienos socialinės priežiūros paslaugoms finansuoti Savivaldybės biudžeto lėšų skirta po 0,7 bazinės socialinės išmokos (toliau – BSI) dydžio suma per mėnesį, o vaiko su negalia – 1,5 BSI dydžio suma per mėnesį, t. y. kaip nurodyta VDC finansavimo tvarkos apraše³², kuriame reglamentuojamas valstybės biudžeto lėšų skyrimas ir naudojimas.
- pagal 2024-02-28 įsakymu³³ Nr. I-71 paskirstytas padidintas sumas, vieno vaiko dienos socialinės priežiūros paslaugoms finansuoti Savivaldybės biudžeto lėšų skirta po 0,8 BSI dydžio suma per mėnesį, o vaiko su negalia – 1,6 BSI dydžio suma per mėnesį.
- pagal 2024-03-29 įsakymu Nr. I-147, kuriuo tikslinama Maltos ordino pagalbos tarnybos Kriaunų vaikų dienos centrai „Pas maltiečius“ 2024 metams skiriama suma, šiai organizacijai metinė suma paskaičiuota skiriant po 0,7 BSI per mėn. už vieną vaiką.
- 2024-11-22 įsakymu Nr. I-523 Savivaldybės biudžeto lėšos skiriamos naujai įstaigai, t. y. Visagino šeimos ir vaiko gerovės centrai, tačiau pagal su šia įstaiga sudarytą sutartį lėšos skirtos skaičiuojant po 5,50 Eur už dieną, o ne mėnesinę sumą nuo BSI kaip kitoms organizacijoms.
- 2025 metais skiriant Savivaldybės biudžeto lėšas, visoms organizacijoms metinė suma skaičiuota pagal vieno vaiko dienos socialinės priežiūros paslaugoms finansuoti mėnesiui skirtą sumą, o Visagino šeimos ir vaiko gerovės centrai 2025 metams skirta suma pagal vieno vaiko vienos dienos įkainį.

Neturint nustatytos tvarkos, šio audito metu negalime patvirtinti, kad organizacijoms, vykdančioms akredituotą vaikų dienos socialinę priežiūrą, 2024 ir 2025 metais savivaldybės biudžeto lėšos Administracijos direktoriaus įsakymu paskirstytos teisingai, laikantis teisėtumo principų. Taip pat negalime patvirtinti, kad lėšos paskirstytos neteisingai, nors jos skirstytos pagal skirtingus kriterijus.

Savivaldybės biudžeto lėšos VDC pervedamos kiekvieną mėnesį, iš jų gavus ataskaitas apie vaikų lankomumą per mėnesį. Daugumai organizacijų lėšos pervedamos už faktiškai VDC lankiusius vaikus, tačiau visuomeninei organizacijai „Gelbėkit vaikus“ Savivaldybės biudžeto lėšos už 2024 m. spalio ir gruodžio mėn. pervestos pagal sąrašą pateiktą vaikų skaičių, neatsižvelgiant į tai, kad spalio ir gruodžio mėn. vienas vaikas šioje įstaigoje nebuvo nei vienos dienos.

³¹ 2024-01-11 Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymas Nr. I2-2 „Dėl valstybės ir savivaldybės biudžeto lėšų 2024 metams skyrimo akredituotai vaikų dienos socialinei priežiūrai organizuoti, teikti Zarasų rajono savivaldybėje akredituotiems vaikų dienos centrams“.

³² 2020-12-08 SADM įsakymas Nr. A1-1232 „Dėl Savivaldybių administracijoms skirtų valstybės biudžeto lėšų akredituotai vaikų dienos socialinei priežiūrai organizuoti, teikti ir administruoti paskirstymo, pervedimo, tikslinimo, naudojimo, atsiskaitymo ir kontrolės tvarkos aprašo patvirtinimo“ su vėlesniais pakeitimais.

³³ 2024-02-28 Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymas Nr. I-71. Dėl Zarasų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2024 m. sausio 11 d. įsakymo Nr. I2-2 „Dėl valstybės ir savivaldybės biudžeto lėšų 2024 metams skyrimo akredituotai vaikų dienos socialinei priežiūrai organizuoti, teikti Zarasų rajono savivaldybėje akredituotiems vaikų dienos centrams“ pakeitimo.

Administracijos atsakingi darbuotojai audito metu žodžiu nurodė, kad Savivaldybės biudžeto lėšos organizacijoms turi būti pervedamos pagal faktinį lankomumą, neatsižvelgiant į lankytų dienų skaičių, t. y. jei vaikas per mėnesį VDC buvo nors vieną dieną, už tą vaiką organizacijai pervedama visa mėnesinė suma. Jeigu kuris vaikas VDC per mėnesį nebuvo nei vienos dienos, už tą vaiką lėšos neturi būti pervedamos.

Neturint patvirtintos Savivaldybės biudžeto lėšų skyrimo, pervedimo ir atsiskaitymo tvarkos, vėlgi negalime patvirtinti, kad visuomeninei organizacijai „Gelbėkit vaikus“ 2024 m. spalio ir gruodžio mėn. Savivaldybės biudžeto lėšos pervestos neteisėtai, ar kad kitoms organizacijoms pagrįstai savivaldybės biudžeto lėšos nepervestos už VDC nelankančius vaikus.

4. Nevykdomos vidaus kontrolės procedūros arba jos vykdomos netinkamai

4.1. Neatsakingai ir su klaidomis rengiami įsakymai ir sutartys dėl lėšų skyrimo

Administracijos Socialinės paramos skyriuje atsakingi darbuotojai įsakymų projektus dėl lėšų skyrimo rengia neatsakingai, su klaidomis ir dviprasmiško turinio. Nors prieš pasirašant direktoriaus įsakymus, jie Administracijoje turi būti patikrinti, tačiau audito metu radome Administracijos direktoriaus pasirašytus įsakymus su jų projektų rengimo metu padarytomis klaidomis ar tam tikrais neatitikimais.

Pavyzdžiui:

- 2025-01-09 direktoriaus įsakymo Nr. I-17 „Dėl valstybės ir savivaldybės biudžeto lėšų 2025 metams skyrimo akredituotai vaikų dienos socialinei priežiūrai organizuoti, teikti Zarasų rajono savivaldybėje akredituotiems vaikų dienos centrams“ preambulėje vietoje 2024-12-27 socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymo Nr. A1-937 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų akredituotai vaikų dienos socialinei priežiūrai organizuoti, teikti ir administruoti 2025 metais paskirstymo savivaldybių administracijoms“ klaidingai nurodytas 2023-12-29 įsakymas Nr. A1-912, kuriuo paskirstytos lėšos savivaldybėms 2024 metams.
- 2024-09-17 direktoriaus įsakymas Nr. I-383 „Dėl Zarasų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2024 m. sausio 11 d. įsakymo Nr. I2-2 „Dėl valstybės ir savivaldybės biudžeto lėšų 2024 metams skyrimo akredituotai vaikų dienos socialinei priežiūrai organizuoti, teikti Zarasų rajono savivaldybėje akredituotiems vaikų dienos centrams“ pakeitimo parengtas dėl socialinės apsaugos ir darbo ministro 2024-09-04 išleisto įsakymo Nr. A1-584, kuriuo padidintos valstybės biudžeto lėšos savivaldybių administracijoms. Tačiau Administracijos direktoriui pateikto pasirašyti 2024-09-17 įsakymo Nr. I-383 preambulėje socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymas, t. y. pagrindinis dokumentams dėl kurio reikėjo keisti Administracijos direktoriaus įsakymą, nenurodytas.
- Administracijos direktoriaus įsakymuose dėl valstybės ir savivaldybės biudžeto lėšų atitinkamų metų skyrimo akredituotai vaikų dienos socialinei priežiūrai organizuoti, teikti Zarasų rajono savivaldybėje akredituotiems vaikų dienos centrams 1 punkte nurodoma, kad valstybės ir savivaldybės biudžeto lėšos 2024 ar 2025 metams skiriamos akredituotai vaikų dienos socialinei priežiūrai organizuoti, teikti Zarasų rajono savivaldybėje akredituotiems vaikų dienos centrams, tačiau pagal pridėdame priede pateiktą sąrašą, 2024 ir 2025 metais savivaldybės biudžeto lėšos skirtos ir Zarasų rajono savivaldybėje neakredituotiems vaikų dienos centrams, t. y. Visagino šeimos ir vaiko gerovės centrui ir Maltos ordino pagalbos tarnybos Kriaunų vaikų dienos centrui „Pas maltiečius“.

- 2024 metais Maltos ordino pagalbos tarnybos Kriaunų vaikų dienos centrui „Pas maltiečius“ vaikų dienos socialinei priežiūrai organizuoti ir teikti skirtų lėšų suma buvo keičiama tris kartus (pirmame 2024-01-11 įsak. Nr. I2-2 skirta 924,00 Eur, 2024-02-28 įsak. Nr. I-71 – 1045,00 Eur, 2024-03-29 įsak. Nr. I-147 – 924,00 Eur ir 2024-09-17 įsak. Nr. I-383 vėl skiriama 1045,00 Eur).
- 2024-11-22 įsakyme Nr. I-523 nurodoma, kad keičiamas įsakymo priedo 9 punktą, nors faktiškai šiuo įsakymu savivaldybės biudžeto lėšos skiriamos įstaigai, kuriai iki šio įsakymo išleidimo lėšos nebuvo skirtos ir įsakymo priede 9 punkto visiškai nebuvo. Todėl įsakymo priedo 9 punktą turėtų būti ne keičiamas, o įsakymas papildomas šiuo punktu.

Klaidos rastos šešiose iš aštuonių 2025 metais sudarytose Lėšų, skirtų akredituotai vaikų dienos socialinei priežiūrai organizuoti ir teikti, skyrimo ir pervedimo sutartyse. Prieš pasirašant sutartis, jos taip pat turi būti suderintos su atsakingais Administracijos darbuotojais, tačiau auditui pateiktose pasirašytose sutartyse vėlgi suradome įvairių klaidų ir neatitikimų.

Pavyzdžiui:

- sutarčių įžangoje klaidingai nurodytas Administracijos direktoriaus įsakymo numeris, t. y. vietoje I-17 nurodyta I2-17 (2025-01-23 sut. Nr. SR-46, 2025-01-23 sut. Nr. SR-47, 2025-01-28 sut. Nr. SR-68, 2025-01-28 sut. Nr. SR-75);
- 2025 m. sudarytų sutarčių 5.4.8 (atskirais atvejais 5.3.8) papunktyje nurodoma, kad iš skirtų lėšų negalima pirkti ilgalaikio materialiojo turto, kurio vertė yra 500 Eur, tačiau nuo 2025-01-01 pagal 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“³⁴ 6.8.3 papunktį, ilgalaikio materialiojo turto minimali įsigijimo ar pasigaminimo savikaina yra 750 Eur, o ne 500 Eur;
- 2025-01-28 sutarties Nr. SR-75 5.1.6 papunktyje klaidingai nurodoma, kad nepanaudotas ir kitas Sutarties vykdymo lėšas į Savivaldybės administracijos sąskaitą reikia grąžinti iki 2024 m. gruodžio 28 d., nors sutartis sudaryta dėl 2025 metų lėšų;
- sutarčių 5.1.4 papunktyje vietoje 2025 metų nurodyti 2024 metai (2025-01-23 sut. Nr. SR-47, 2025-01-28 sut. Nr. SR-75);
- sutarčių 28.7 (atskirais atvejais 28.6 ar 27.7) papunktyje vėlgi vietoj 2025 metų nurodyti 2024 metai (2025-01-23 Nr. SR-46, 2025-01-28 sut. Nr. SR-68, 2025-01-28 sut. Nr. SR-75, 2025-01-29 sut. Nr. SR-90, 2025-01-29 sut. Nr. SR-91);
- vaikų dienos centrų veiklos finansavimas priskirtinas 10.04.01.01 valstybės funkcijai, tačiau prie sutarčių pridedamuose prieduose dažnai nurodomas 10.04.01.40 kodas;
- 2025-01-23 sutarties Nr. SR-47 1-ame priede sąmatos rengimo pagrindas nurodytas ne 2025 metų Administracijos direktoriaus įsakymas, o senas 2023-12-27 socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymas Nr. A1-937, kuriuo skirtos valstybės biudžeto lėšos savivaldybėms 2024 metams. Be to, šiame priede skirtingai nuo visų sutarčių, nurodytos ne savivaldybės programa ir priemonė su savivaldybės kodais, o valstybės programa ir priemonė su tikėtina valstybės kodais;
- Visagino šeimos ir vaiko gerovės centrui ir Maltos ordino pagalbos tarnybos Kriaunų vaikų dienos centrui „Pas maltiečius“ Administracijos direktoriaus įsakymais skirtos tik savivaldybės biudžeto lėšos, tačiau sutarčių 1 punkte, apibrėžiant sutarties dalyką, perteklinai nurodoma, kad „Savivaldybės administracija įsipareigoja pervesti Vykdytojui Sutarties 2 punkte nurodytą valstybės biudžeto lėšų sumą ir savivaldybės biudžeto lėšų sumą“, nors sutarties 2 punkte nurodytos tik savivaldybės biudžeto lėšos.
- socialinės apsaugos ir darbo ministro 2024-09-04 įsakymu Nr. A1-584 savivaldybių administracijoms buvo padidintos akredituotai vaikų dienos socialinei priežiūrai organizuoti, teikti ir administruoti skirtos valstybės biudžeto lėšos. Administracijos direktorius 2024-09-17 išleido įsakymą Nr. I-383, kuriuo organizacijoms paskirstė padidintas valstybės biudžeto lėšas. Tačiau Socialinės paramos skyriaus atsakingi darbuotojai, dėl padidintos valstybės biudžeto lėšų sumos sudarydami papildomus susitarimus, sutarčių įžangoje nurodė ne 2024-09-17 įsakymą Nr. I-383, o paliko seną 2024-02-28 įsakymą Nr. I-71, kuriuo buvo didinamos savivaldybės biudžeto lėšos.
- 2024-09-04 Visagino šeimos ir vaiko gerovės centro ir Administracijos pasirašytoje Lėšų, skirtų akredituotai vaikų dienos socialinei priežiūrai organizuoti ir teikti, skyrimo ir perdavimo sutartyje Nr. SR-874 įžangoje nurodoma, kad vadovaujamesi 2024-01-11 įsakymu Nr. I2-2, tačiau šiuo įsakymu lėšos Visagino šeimos ir vaiko gerovės centrui

³⁴ 2008-05-08 Lietuvos Respublikos finansų ministro įsakymu Nr. 1K-174 patvirtinto 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“ (2024-10-22 įsakymo Nr. 1K-338 redakcija) 6.8.3 p.

4.2. Sutartyse dėl lėšų skyrimo nurodytas valstybės lėšų panaudojimas neatitiko galiojančių teisės aktų reikalavimų

VDC lėšos pervedamos pagal lėšų, skirtų akredituotai vaikų dienos socialinei priežiūrai organizuoti ir teikti, skyrimo ir pervedimo sutartis, sudarytas su Savivaldybės administracija. Atkreipėme dėmesį į tai, kad sutartyje nustatytas konkretus išlaidų, galimų finansuoti iš valstybės biudžeto lėšų, sąrašas³⁵, nors 2022 metų pabaigoje SADM įsakymu³⁶ buvo patikslintas lėšų naudojimo ir kontrolės aprašas ir nustatyta, kad VDC valstybės lėšas naudoja išlaidoms, susijusioms su akredituotos vaikų dienos socialinės priežiūros organizavimu ir teikimu, finansuoti (išskyrus išlaidas ilgalaikiam materialiajam turtui įsigyti), t. y. panaikintas reikalavimas lėšas naudoti tik konkrečioms išlaidoms dengti. Sutarties sąlygos neatnaujintos, sutartyse ir papildomuose susitarimuose, sudarytuose 2024 ir 2025 metais, šis punktas nepakeistas ir taip ribojamas tikslingesnis valstybės lėšų panaudojimas.

4.3. Ne visais atvejais VDC laikėsi lėšų pervedimo ir panaudojimo sutartyje numatytos atsiskaitymo už lėšų panaudojimą tvarkos

Lėšų pervedimo ir panaudojimo sutarties 3.1 papunktyje nustatyta atsiskaitymo už lėšų panaudojimą tvarka. Nustatėme, kad kai kurie VDC nesilaikė ataskaitų teikimo tvarkos, nes pateikė ne visas nustatytas išlaidų vykdymo ataskaitas, ne visi VDC ataskaitas teikė laiku. Taip pat pastebėta, kad ne visi VDC su ataskaitomis teikė vienodus priedus (pagal lėšų, skirtų akredituotai vaikų dienos socialinei priežiūrai organizuoti ir teikti, skyrimo ir pervedimo sutarties 8 priedą). Vieni VDC kartu su veiklos ataskaitomis prideda tik dokumentų sąrašą, kiti teikė ir sąrašą, ir išlaidas detalizuojančius dokumentus.

³⁵ Su VDC sudarytų lėšų, skirtų akredituotai vaikų dienos socialinei priežiūrai organizuoti ir teikti, skyrimo ir pervedimo sutarčių 5.3 p.

³⁶ 2022-12-19 SADM ministro įsakymo Nr. A1-862 „Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2020 m. gruodžio 8 d. įsakymą Nr. A1-1232 „Dėl Savivaldybių administracijoms skirtų valstybės biudžeto lėšų akredituotai vaikų dienos socialinei priežiūrai organizuoti, teikti ir administruoti paskirstymo, pervedimo, tikslinimo, naudojimo, atsiskaitymo ir kontrolės tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ 1.2.8 p.

Kai kuriais atvejais VDC teikiant ketvirtines veiklos ataskaitas prie išlaidas pagrindžiančių dokumentų pridedamos sąskaitos faktūros, kuriose nedetalizuojamos įsigytos prekės, o sąskaitų suma besikartojanti pavyzdžiui lygiai 100,00 Eur.

Pavyzdžiui:

- 2024-05-24 Sadūnų kaimo bendruomenė II ketvirtyje pagal sąskaitą faktūrą OSE Nr.69 įsigijo maisto produktų: blynelių, dešros, duonos ir kt. Pagal sąskaitą OSE Nr. 58 įsigijo taip pat maisto produktų: duonos, sviesto, kiaušinių ir kt. Sąskaitose išvardinti ir aiškūs įsigytų maisto produktų kiekiai. O I ketvirčio 2024-02-15 sąskaitoje faktūroje OSI Nr. 3714 ir 2024-03-15 sąskaitoje faktūroje OSI Nr. 3729 įsigyti maisto produktai įvardijami bendru pavadinimu „Maisto prekės“. Kiekis užvardintas kaip 1 rinkinys. Daugiau informacijos kas konkrečiai nupirkta nėra.
 - Sadūnų kaimo bendruomenės III ir IV ketvirčių sąskaitose faktūrose 2024-08-02 OSE Nr. 124, 2024-10-11 OSE Nr. 176 ir 2024-12-13 OSE Nr. 222 įsigyti maisto produktai įvardijami taip pat bendru pavadinimu „Maisto prekės“. Kiekis įvardintas kaip 1 rinkinys. Daugiau informacijos kas konkrečiai nupirkta nėra.
 - 2024 metais visų Sadūnų kaimo bendruomenės sąskaitų už maisto prekes, išskyrus 2024-03-29 OSE Nr.47, sumos yra lygiai po 100,00 Eur.
-

4.4. Iš VDC priimamos klaidingos ataskaitos

Administracijoje, priimant iš akredituotą vaikų dienos socialinę priežiūrą vykdančių organizacijų ataskaitas ir pervedant lėšas, nevykdomos vidaus kontrolės procedūros arba jos vykdomos netinkamai.

Audito metu nustatėme, kad pateikiamose ataskaitose yra klaidų ir neatitikimų, kurių pateikimo-priėmimo metu neprašoma pataisyti. Taip pat nustatėme atvejų kai savivaldybės biudžeto lėšos pervedamos pagal netikslių ar klaidinančių ataskaitų duomenis.

Pavyzdžiui:

- 2024-02-28 įsakymu Nr. I-71 Administracijos direktorius Maltos ordino pagalbos tarnybos Kriaunų vaikų dienos centrui „Pas maltiečius“ savivaldybės biudžeto lėšų sumą 2024 metams padidino iki 1045 Eur už vieno vaiko dienos socialinę priežiūrą skaičiuojant po 44 Eur per mėnesį. Atsižvelgiant į šį pakeitimą, 2024-02-29 su Maltos ordino pagalbos tarnybos Kriaunų vaikų dienos centru „Pas maltiečius“ pasirašytas papildomas susitarimas Nr. SR-189, kuriame nurodyta, kad akredituotos vaikų dienos socialinės priežiūros paslaugų finansavimui skiriama 1045 Eur, kiekvieno vaiko finansavimui skiriant po 44 Eur per mėnesį. Nors Administracijos direktoriaus įsakymais šiai organizacijai 2024 metams skirta suma buvo tikslinama dar du kartus, tačiau daugiau papildomų susitarimų audito metu Administracijos atsakingi darbuotojai mums nepateikė. Neatsižvelgiant į Administracijos direktoriaus įsakymu skirtą metinę sumą ir pasirašytą susitarimą, kuriame nurodyta 44 Eur mėnesinė suma už vieno vaiko akredituotos vaikų dienos socialinę priežiūrą, per visus 2024 metus Maltos ordino pagalbos tarnybos Kriaunų vaikų dienos centras „Pas maltiečius“ kiekvieną mėnesį teikė socialinės priežiūros paslaugų apmokėjimo ataskaitas (sutarties 7 priedas), kuriose socialinės priežiūros paslaugas gaunančiam vaikui savivaldybės biudžeto lėšų dydį per mėn. nurodė ir skaičiavo po 38,50 Eur. Administracijos Socialinės paramos skyriaus atsakingi darbuotojai po padidintos finansavimo sumos skyrimo ir sutarties pakeitimo per visus 2024 metus priiminėjo ataskaitas su neteisingomis sumomis ir kiekvieną mėnesį VDC pervedinėjo neteisingas sumas.
-

Dėl nevykdytų ar netinkamai vykdytų vidaus kontrolės procedūrų Maltos ordino pagalbos tarnybos Kriaunų vaikų dienos centrui „Pas maltiečius“ 2024 metais pervesta 121 Eur mažiau nei skirta.

Kiti VDC socialinės priežiūros paslaugų apmokėjimo ataskaitose (sutarčių 9 (atskirais atvejais 7 priedas) atsakingiems Administracijos Socialinės paramos skyriaus darbuotojams pateikia dviprasmiškus ar klaidingus duomenis, tačiau tokios nepatikslintos ataskaitos pateikiamos apmokėjimui. Administracijos Apskaitos skyriuje, vėlgi neatlikus kontrolės procedūrų, lėšos VDC pervedamos pagal netikslias, neteisingas ataskaitas.

Pavyzdžiui:

- VŠĮ „Žvaigždynai“ 2025 m. balandžio (ataskaitoje nurodyta kovo) mėn. ataskaitoje prie trijų vaikų įrašyta nulinė suma, nors stulpelyje apie faktiškai lankytas dienas nurodyta, kad 14, 16 ir 18 eil. įrašyti vaikai balandžio mėn. VDC buvo atitinkamai 10, 12 ir 10 dienų per mėn.; panašūs neatitikimai nustatyti ir 2025 metų kovo- birželio mėn.
- Salako bendruomenės „Sakalas“ VDC „Smiltutė“ 2024 m. lapkričio mėn. ataskaitoje prie dviejų vaikų nurodyta nulinė suma, nors stulpelyje apie faktiškai lankytas dienas nurodyta, kad 2 ir 16 eil. įrašyti vaikai VDC buvo po 3 dienas per mėn.
- pagal Visuomeninės organizacijos „Gelbėkit vaikus“ pateiktas 2024 m. spalio ir gruodžio mėn. ataskaitas 24 eil. nurodytas vaikas šiais mėnesiais VDC nebuvo nei vienos dienos, tačiau lėšos už šį vaiką įskaičiuotos į mokėtinas sumas ir Administracijos atsakingi darbuotojai jas pervedė VDC.

Taip pat Administracijos Socialinės paramos skyriui pateikiamos ir priimamos ir kitos klaidingos ataskaitos, t. y. ataskaitos, kuriose nurodomi išlaidas pateisinantys dokumentai ar VDC biudžeto išlaidų sąmatų vykdymo ketvirtinės ataskaitos.

Pavyzdžiui:

- Sutarčių 5.1.2 papunktyje nurodyta, kad Biudžeto išlaidų sąmatų vykdymo ataskaitos (Forma Nr. 2) turi būti pildomos didėjančia tvarka nuo metų pradžios, tačiau iš VŠĮ „Žvaigždynai“ priimtose ataskaitose 5 stulpelyje planiniai skaičiai nurodyti tik einamojo ketvirčio, o ne didėjančia tvarka.
- pagal sutarčių 5.1.2 papunktį, Biudžeto išlaidų sąmatų vykdymo ataskaitose duomenys turi būti pateikti pagal detalius išlaidų straipsnius, numatytus sutarčių 3 prieduose, tačiau Zarasų krašto žmonių su negalia sąjungos pateiktose Biudžeto išlaidų sąmatų vykdymo ataskaitose (Forma Nr. 2) visos išlaidos pateiktos viename išlaidų straipsnyje „Kitos išlaidos“ (2.8 kodas), kuris nenumatytas prie sutarties pridedamose detaliose išlaidų sąmatose.
- Dusetų bendruomenės 2025 m. II ketv. ataskaitose, Sadūnų kaimo bendruomenės 2024-2025 m. ataskaitose darbo užmokesčiai priskirtinos išlaidos priskirtos socialinio draudimo įmokų išlaidoms.
- Dusetų bendruomenės pateiktose Dokumentų, pagrindžiančių savivaldybės ir valstybės biudžeto lėšų panaudojimą ketvirtinėse ataskaitose (8 priedas) dažnai nenurodomi nei PVM sąskaitų faktūrų numeriai, nei šių sąskaitų faktūrų apmokėjimo dokumentų numeriai, ne visada nurodomi buhalterinės apskaitos dokumentų surašiusių ūkio subjektų kodai. Nors ataskaitose pateikiamas savivaldybės biudžeto lėšų panaudojimą pagrindžiančių dokumentų sąrašas, tačiau ataskaitos pavadinime klaidingai nurodoma, kad pateikiama valstybės biudžeto lėšų panaudojimą pagrindžiantys dokumentai.
- Maltos ordino pagalbos tarnybos pateiktose Dokumentų, pagrindžiančių savivaldybės biudžeto lėšų panaudojimą ketvirtinėse ataskaitose klaidingai nurodomi biudžeto išlaidų klasifikacijos straipsnių kodai – pagal pateiktą ūkinės operacijos turinį pirktos kanceliarinės ar ūkinės prekės, o ataskaitoje prie visų rūšių išlaidų nurodomas vienodas mitybos išlaidų kodas (2.2.1.1.1.01).
- Visagino šeimos ir vaiko gerovės centras prie 2025-02-11 sutarties Nr. SR-136 pridėtoje 2025 metų detalioje išlaidų sąmatoje gautas lėšas numatė naudoti kitų prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidoms apmokėti, tačiau pagal pateiktą Dokumentų, pagrindžiančių savivaldybės biudžeto lėšų panaudojimą ataskaitą, 2025 metais lėšos naudotos komunalinių paslaugų išlaidų apmokėjimui.

5. VDC perduotų lėšų registravimas apskaitoje tobulintinas

Vadovaujantis 20-ojo VSAFAS³⁷ „Finansavimo sumos“ nuostatomis, viešojo sektoriaus subjektas, kuris gautas finansavimo sumas perduoda ne viešojo sektoriaus subjektui, savo apskaitoje turi registruoti finansavimo sąnaudas.

Administracijoje VDC perduotos lėšos apskaitoje registruojamos kaip finansavimo sąnaudos. Tačiau, nors pagal su VDC pasirašytas Lėšų, skirtų akredituotai vaikų dienos socialinei priežiūrai organizuoti ir teikti, skyrimo ir pervedimo sutartis už pervestų valstybės biudžeto ir savivaldybės biudžeto lėšų panaudojimą numatytas identiškas atsiskaitymas (kiekvieną ketvirtį pateikiant biudžeto išlaidų sąmatų vykdymo ataskaitas, dokumentų, pagrindžiančių valstybės/savivaldybės lėšų panaudojimo ataskaitas, veiklos ataskaitas), tačiau Administracijos buhalterinėje apskaitoje perduotos valstybės ir savivaldybės finansavimo sumos į finansavimo sąnaudas registruojamos skirtingais būdais, t. y.:

- perduotos valstybės biudžeto lėšos perdavimo metu registruojamos kaip turtas ateinančių laikotarpių sąnaudų sąskaitoje ir į finansavimo sąnaudas nurašomos tik gavus ketvirtines ataskaitas apie VDC suteiktas paslaugas ir panaudotas lėšas,
- savivaldybės biudžeto lėšų finansavimo sąnaudos buhalterinėje apskaitoje registruojamos tuo metu kai VDC pateikia ataskaitas apie lankomumą, nors šios ataskaitos yra skirtos ne informacijai apie suteiktas paslaugas ir panaudotas lėšas, o tik informacijai apie VDC pervestinas lėšas, kurias VDC naudos akredituotos vaikų dienos socialinės priežiūros veiklos finansavimui, ir už kurių panaudojimą turės atsiskaityti ketvirčiui pasibaigus pateikiant analogiškas ataskaitas, kaip ir atsiskaitant už valstybės biudžeto lėšų panaudojimą.

Manytume, kad laikantis 1-ame VSAFAS „Informacijos pateikimas finansinių ataskaitų rinkinyje“³⁸ įtvirtintų bendrųjų apskaitos principų, analogiško pobūdžio ūkinės operacijos Administracijos buhalterinėje apskaitoje turi būti registruojamos taikant analogiškus buhalterinius įrašus.

³⁷ 2008-06-09 Lietuvos Respublikos finansų ministro įsakymu Nr. 1K-205 patvirtintas 20-asis VSAFAS „Finansavimo sumos“, 2018-01-06-2025-07-31 laikotarpiu galiojusios redakcijos V skyrius.

³⁸ 2022-06-14 Lietuvos Respublikos finansų ministro įsakymo Nr. 1K-215 redakcija patvirtinto 1-ojo VSAFAS „Informacijos pateikimas finansinių ataskaitų rinkinyje“ 14 p.

REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS

Rekomendacijos eilės numeris ataskaitoje	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas /Priemonė /Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo ir informavimo apie jos įgyvendinimą terminas (data arba metų ketvirtis)
1.	Užtikrinti, kad Zarasų krašto žmonių su negalia sąjungos VDC 2025 metams visiems vaikams sudarytiems individualiems pagalbos vaikui veiksmų planams, kuriuose yra aprašytas pagalbos poreikio vaikui konkrečiose srityse įvertinimas bei pagalbos vaikui veiksmų planas, vykdytų pokyčių stebėseną.	Savivaldybės administracija	Išsiųstas raštas Zarasų krašto žmonių su negalia sąjungos vaikų dienos centrui, kad Socialinės paramos skyriui nuolat būtų teikiama informacija apie veiksmų pokyčius, visuose 2025 m. vaikams sudarytuose individualiuose planuose, kuriuose yra aprašytas pagalbos poreikio vaikui konkrečiose srityse įvertinimas bei pagalbos vaikui veiksmų planas. Taip bus užtikrinta visiems vaikams sudarytų individualių pagalbos vaikui veiksmų planų pokyčių stebėseną.	2025-11-30
2.	Užtikrinti, kad Dusetų bendruomenės VDC veiklą vykdytų pagal vidaus darbo tvarkos taisyklėse numatytą įstaigos darbo laiką.		Išsiųstas raštas Dusetų bendruomenės vaikų dienos centrui, dėl vidaus tvarkos taisyklėse numatyto darbo laiko, kuris nesutampa su pateiktu darbo laiku. Rašte nurodyti patvirtinti vaikų dienos centro darbo laiką, atsižvelgiant į vidaus darbo tvarkos taisykles ir apie įvykdymą raštu informuoti Socialinės paramos skyrių.	2025-11-30
3.	Viešojoje erdvėje viešinti Savivaldybėje akredituotų VDC darbo laiką.		Išsiųstas raštas Savivaldybės akredituotiems vaikų dienos centrams dėl patvirtinto VDC darbo laiko viešinimo viešojoje erdvėje. Paskelbti patvirtinti Savivaldybės akredituotų vaikų dienos centrų darbo laikai rajono Savivaldybės interneto svetainėje www.zarasai.lt .	2025-11-30
4.	Peržiūrėti vaikų dienos centrų akreditaciją, objektyviai įvertinant galimą akredituotos vaikų dienos socialinės priežiūros gavėjų skaičių.		Peržiūrėta visų Savivaldybės vaikų dienos centrų akreditacija, objektyviai įvertinant galimą akredituotos vaikų dienos socialinės priežiūros gavėjų skaičių (VDC akreditacijos terminas baigiasi 2026 m. lapkričio mėn.)	2026-12-31
5.	Numatyti vidaus kontrolės procedūras vykdančią vaikų dienos socialinės priežiūros paslaugų teikimo kontrolę.		Patvirtintas Savivaldybės biudžeto lėšų akredituotai vaikų dienos socialinei priežiūrai organizuoti ir teikti paskirstymo,	2025-12-31

6.	Reglamentuoti Savivaldybės biudžeto lėšų skyrimo vaikų dienoms centrams tvarką.		pervedimo, naudojimo, atsiskaitymo ir kontrolės tvarkos aprašas.	
7.	Numatyti procedūras, užtikrinančias racionalų išlaidų vaikų dienos centrų planavimą ir skirtų lėšų panaudojimo kontrolę bei atsiskaitymą pagal sutarties sąlygas.			
8.	Patikslinti lėšų, skirtų akredituotai vaikų dienos socialinei priežiūrai organizuoti ir teikti, skyrimo ir pervedimo sutarties sąlygas pagal pasikeitusius teisės aktų reikalavimus.		Patikslintos lėšų, skirtų akredituotai vaikų dienos socialinei priežiūrai organizuoti ir teikti, skyrimo ir pervedimo sutarties 5.3 punkto sąlygos dėl galimų išlaidų sąrašo.	2025-12-31
9.	Laikantis 1-ame VSAFAS „Informacijos pateikimas finansinių ataskaitų rinkinyje“ įtvirtintų bendrųjų apskaitos principų, analogiško pobūdžio ūkinės operacijas Administracijos buhalterinėje apskaitoje registruoti taikant analogiškus buhalterinius įrašus.		Administracijos buhalterinėje apskaitoje registruojami taikant analogiškus buhalterinius įrašus.	nuo 2026-01-01
* Atstovai ryšiams, atsakingi už Kontrolės ir audito tarnybos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais: Socialinės paramos skyriaus vyriausioji specialistė Brigita Dambrauskienė, tel. +370 385 37073, el. p. brigita.dambrauskiene@zarasai.lt				

Savivaldybės kontrolierė

Irma Maldauskienė

Audito ataskaitos „Vaikų dienos centrų ir kitų bendruomeninių socialinių paslaugų rėmimas“
1 priedas

SANTRUMPOS IR SĄVOKOS

Administracija – Zarasų rajono savivaldybės administracija;

Aprašas – Zarasų rajono savivaldybėje teikiamos socialinės priežiūros akreditavimo ir kokybės kontrolės tvarkos aprašas;

DVS „Avilys“ – dokumentų valdymo sistema;

SADM – Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija;

Savivaldybė – Zarasų rajono savivaldybė;

SPIS – socialinės paramos šeimai informacinė sistema;

VDC – vaikų dienos centrai;

VDC finansavimo tvarkos aprašas – savivaldybių administracijoms skirtų valstybės biudžeto lėšų akredituotai vaikų dienos socialinei priežiūrai organizuoti, teikti ir administruoti paskirstymo, pervedimo, tikslinimo, naudojimo, atsiskaitymo ir kontrolės tvarkos aprašas;

VSAFAS – viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartas.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audito apimtis

Audito tikslas – įvertinti, ar valstybės ir savivaldybės biudžeto lėšos naudojamos laikantis teisės aktų reikalavimų ir tikslingai.

Pagrindiniai audito klausimai:

- Ar VDC teikdami akredituotą socialinės priežiūros paslaugą atitinka teisės aktų reikalavimus?
- Ar vykdoma akredituotos vaikų dienos socialinės priežiūros paslaugų teikimo kontrolė?
- Ar VDC skirtos lėšos naudojamos pagal teisės aktų reikalavimus?

Audito subjektai – Savivaldybės administracija.

Audituojamas laikotarpis – 2024–2025 metai. Duomenų analizei ir vertinimui atlikti buvo panaudoti ir kitų laikotarpių duomenys.

Audito atlikimo standartai

Auditas atliktas pagal tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus³⁹.

Audito duomenų rinkimo ir vertinimo metodai

Audito ataskaitos skyrius/poskyris	Taikyti duomenų rinkimo ir vertinimo metodai	Tikslas
1. Vaikų socialinės priežiūros veiklos organizavimas turi trūkumų	Dokumentų peržiūra Pokalbiai Paklausimai Išorės patvirtinimai Tikrinimas Palyginamoji analizė	Įvertinti, ar: ▪ VDC veiklos organizavimas atitinka teisės aktų reikalavimus; ▪ patalpos tinkamai pritaikytos veiklai vykdyti; ▪ skiriamų lėšų dydis atitinka teisės aktuose nustatytus dydžius.
2. VDC paslaugų planinių vertinimų procedūros turėjo trūkumų	Dokumentų peržiūra Pokalbiai Paklausimai Išorės patvirtinimai Tikrinimas Palyginamoji analizė	Įvertinti, ar: ▪ socialinės priežiūros paslaugų planiniai vertinimai vykdyti vadovaujantis teisės aktų reikalavimais.
3. Nereglamentuota savivaldybės biudžeto lėšų skyrimo tvarka	Dokumentų peržiūra Pokalbiai Paklausimai Išorės patvirtinimai Tikrinimas	Įvertinti, ar: ▪ yra nustatyta savivaldybės biudžeto lėšų skyrimo tvarka; ▪ vaikų dienos socialinės priežiūros paslaugos teikimas ir lėšų už teikiamas

³⁹ 3000-asis TAAIS „Veiklos audito standartas“, prieiga per internetą: <http://www.vkontrolė.lt/page.aspx?id=350>.

	Palyginamoji analizė	paslaugas pervedimas įstaigoms, įformintas sutartyse teisingai; <ul style="list-style-type: none"> ▪ Savivaldybės biudžeto lėšos pervedtos teisėtai.
4. Nevykdomos vidaus kontrolės procedūros arba jos vykdomos netinkamai	Dokumentų peržiūra Pokalbiai Paklausimai Išorės patvirtinimai Tikrinimas Palyginamoji analizė	Įvertinti, ar: <ul style="list-style-type: none"> ▪ teisingai rengiami įsakymai ir sutartys dėl lėšų panaudojimo; ▪ ar sutartyse dėl lėšų skyrimo nurodytas valstybės lėšų panaudojimas atitinka galiojančių teisės aktų reikalavimus; ▪ VDC laikėsi lėšų pervedimo ir panaudojimo sutartyje numatytos atsiskaitymo už lėšų panaudojimą tvarkos; ▪ vykdoma dokumentų teikimo bei priėmimo kontrolė.
5. VDC perduotų lėšų registravimas apskaitoje tobulintinas	Dokumentų peržiūra Pokalbiai Paklausimai Išorės patvirtinimai Tikrinimas Palyginamoji analizė	Įvertinti, ar: <ul style="list-style-type: none"> ▪ VDC perduotos lėšos apskaitoje registruojamos pagal VSAFAS nuostatas.

AUDITO KRITERIJAI

Teisės aktai, kuriems vertinta atitiktis:

1. Vietos savivaldos įstatymas 1994-07-07 Nr. I-533 su vėlesniais pakeitimais;
2. Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymas, 2006 m. sausio 19 d. Nr. X-493, su vėlesniais pakeitimais;
3. Socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006-04-05 įsakymas Nr. A1-93 „Dėl Socialinių paslaugų katalogo patvirtinimo“ su vėlesniais pakeitimais;
4. Socialinės apsaugos ir darbo ministro 2020-06-30 įsakymas Nr. A1-622 „Dėl Socialinės priežiūros akreditavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ su vėlesniais pakeitimais;
5. Socialinės apsaugos ir darbo ministro 2020-07-10 Nr. A1-658 „Dėl Akredituotos vaikų dienos socialinės priežiūros teikimo reikalavimų ir rekomendacijų patvirtinimo“ su vėlesniais pakeitimais;
6. Socialinės apsaugos ir darbo ministro 2008-05-29 Nr. A1-172 „Dėl Socialinės paramos šeimai informacinės sistemos nuostatų ir Socialinės paramos šeimai informacinės sistemos duomenų saugos nuostatų patvirtinimo“ su vėlesniais pakeitimais;
7. Socialinės apsaugos ir darbo ministro 2020-12-08 įsakymas Nr. A1-1232 „Dėl Savivaldybių administracijoms skirtų valstybės biudžeto lėšų akredituotai vaikų dienos socialinei priežiūrai organizuoti, teikti ir administruoti paskirstymo, pervedimo, tikslinimo, naudojimo, atsiskaitymo ir kontrolės tvarkos aprašo patvirtinimo“ su vėlesniais pakeitimais;
8. Socialinės apsaugos ir darbo ministro 2024-10-24 įsakymas Nr. A1-702 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų akredituotai vaikų dienos socialinei priežiūrai organizuoti, teikti ir administruoti 2024 metais paskirstymo savivaldybių administracijoms“;
9. SADM ministro įsakymas 2024-12-27 Nr. A1-937 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų akredituotai vaikų dienos socialinei priežiūrai organizuoti, teikti ir administruoti 2025 metais paskirstymo savivaldybių administracijoms“ su vėlesniais pakeitimais;
10. Lietuvos Respublikos finansų ministro įsakymu 2022-06-14 Nr. 1K-215 redakcija patvirtintas 1-ojo VSAFAS „Informacijos pateikimas finansinių ataskaitų rinkinyje“;
11. Lietuvos Respublikos finansų ministro įsakymu 2008-06-09 Nr. 1K-205 patvirtintas 20-asis VSAFAS „Finansavimo sumos“, 2018-01-06-2025-07-31 laikotarpiu galiojusios redakcijos;
12. Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2024 m. vasario 15 d. sprendimas Nr. T-18 „Dėl Zarasų rajono savivaldybės 2024 – 2026 metų strateginio veiklos plano tvirtinimo“ (Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2024 m. gruodžio 19 d. sprendimo Nr. T-228 redakcija);
13. Zarasų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2024-01-11 įsakymas Nr. I2-2 „Dėl valstybės ir savivaldybės biudžeto lėšų 2024 metams skyrimo akredituotai vaikų dienos socialinei priežiūrai organizuoti, teikti Zarasų rajono savivaldybėje akredituotiems vaikų dienos centrams“ su vėlesniais pakeitimais;
14. Savivaldybės administracijos 2025-01-09 Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymas Nr. I-17 „Dėl valstybės ir savivaldybės biudžeto lėšų 2025 metams skyrimo akredituotai vaikų dienos socialinei priežiūrai organizuoti, teikti Zarasų rajono savivaldybėje akredituotiems vaikų dienos centrams“ su vėlesniais pakeitimais;
15. Zarasų savivaldybės mero 2023 m. liepos 26 d. potvarkis Nr. P(2.1 E)-167 „Dėl Zarasų rajono savivaldybės socialinės priežiūros akreditavimo ir įstaigų teikiamos akredituotos socialinės priežiūros kokybės kontrolės tvarkos aprašų patvirtinimo“ (aktuali redakcija patvirtinta 2024-08-20 Savivaldybės mero potvarkiu Nr. P-427);
16. Savivaldybės administracijos direktoriaus 2019-01-08 įsakymas Nr. I(6.6 E)-16 „Dėl Zarasų rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus nuostatų patvirtinimo“ (nauja redakcija 2025 m. gegužės 27 d. patvirtinta įsakymu Nr. I-258).

Akredituoti vaikų dienos centrai ir jų finansavimas 2024–2025 m.

Eil. Nr.	Organizacijos pavadinimas	Vaikų dienos centro pavadinimas	Paslaugai organizuoti ir teikti skirtos Valstybės biudžeto lėšos, Eur		Paslaugai organizuoti ir teikti skirtos Savivaldybės biudžeto lėšos, Eur	
			2024 m.	2025 m.	2024 m.	2025 m.
1	Salako bendruomenė "Sakalas"	„Smiltutė“	18300,00	18900,00	7837,50	10080,00
2	Zarasų rajono Sadūnų kaimo bendruomenė	Zarasų rajono Sadūnų kaimo bendruomenės vaikų dienos centras	18300,00	18900,00	7837,50	10080,00
3	Viešoji įstaiga "Žvaigždynai"	„Vienaragis“	19100,00	19700,00	10450,00	13440,00
4	Visuomeninė organizacija "Gelbėkit vaikus"	„Draugai“	19100,00	19700,00	13062,50	16800,00
5	Dusetų bendruomenė	„Vaikiškų reikalų ministerija“	19100,00	19700,00	13062,50	16800,00
6	Zarasų krašto žmonių su negalia sąjunga	„Gyvenimas kitaip“	20100,00	20700,00	16753,00	22008,00
7	Zarasų rajono Antazavės socialinių paslaugų centras "Kartų namai"	„Pūkelis“	7600,00	7600,00	8910,00	11844,00
8	Maltos ordino pagalbos tarnyba	Kriaunų vaikų dienos centras "Pas maltiečius"	-	-	1045,00	1344,00
9	Visagino šeimos ir vaiko gerovės centras	Visagino šeimos ir vaiko gerovės centro vaikų dienos centras	-	-	456,50	672,00
Viso:			121600,00	125200,00	79414,50	103068,00

ZARASŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ANTIKORUPCIJOS KOMISIJA

2025-11-26

Zarasai

REKOMENDACIJA DĖL AUDITO TARNYBOS ATASKAITOJE NUSTATYTŲ RIZIKŲ IR SIŪLOMŲ PRIEMONIŲ

Zarasų rajono savivaldybės administracijos direktoriui

Kopija: Zarasų rajono savivaldybės taryba

Atsižvelgdama į Audito tarnybos 2025 m. spalio 20 d. ataskaitoje nustatytus trūkumus dėl vaikų dienos centrų ir kitų bendruomeninių socialinių paslaugų rėmimo, Antikorupcijos komisija (toliau – Komisija) atkreipia dėmesį į audito metu išryškėjusias rizikas, susijusias su:

- savivaldybės biudžeto lėšų skyrimo tvarkos nebuvimu;
- vidaus kontrolės ir atskaitomybės procedūrų nepakankamumu;
- netikslumais sutarčių ir įsakymų rengimo procese;
- informacijos viešinimo ir skaidrumo trūkumu.

Šie veiksniai gali turėti įtakos skaidrumui, lygiateisiškumo ir konkurencingumo principų laikymuisi, todėl Komisija siūlo:

Savivaldybės administracijai:

1. Parengti ir iki 2025 m. gruodžio 18 d. teikti Tarybai tvirtinti skaidrią ir vieningą vaikų dienos centrų bei bendruomeninių socialinių paslaugų finansavimo tvarką, numatant aiškius kriterijus, lėšų paskirstymo ir atskaitomybės principus;
2. Sustiprinti vidaus kontrolės sistemą, užtikrinant, kad visos sutartys ir įsakymai būtų derinami pagal aktuales teisės aktus ir vienodą procedūrą;
3. Nustatyti atsakingus darbuotojus už audito rekomendacijų įgyvendinimo priežiūrą ir atsiskaitymą;
4. Užtikrinti, kad savivaldybės interneto svetainėje būtų viešai skelbiami visi akredituoti vaikų dienos centrai, jų veiklos laikas, kontaktai ir metinės ataskaitos.
5. Pavesti Socialinės paramos ir Finansų skyriams parengti kasmetinę ataskaitą apie socialinių paslaugų teikimo skaidrumą ir efektyvumą;
6. Skatinti viešą diskusiją su vaikų dienos centrų atstovais ir bendruomenėmis, siekiant geresnio finansavimo ir kontrolės mechanizmo supratimo bei įtraukimo.

Komisijos nuomone, šių priemonių įgyvendinimas sustiprins savivaldybės sprendimų skaidrumą, atsakomybę bei pasitikėjimą viešųjų lėšų panaudojimu.

Antikorupcijos komisijos pirmininkas

Erikas Černovas

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Zarasų rajono savivaldybės administracija 188753461, Sėlių a. 22, 32110 Zarasai
Dokumento pavadinimas (antraštė)	ZARASŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBOS ANTIKORUPCIJOS KOMISIJOS POSĖDŽIO PROTOKOLAS
Dokumento registracijos data ir numeris	2025-11-26 Nr. AK(1.16 Mr)-4
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Erikas Černovas, Tarybos narys, Tarybos nariai
Sertifikatas išduotas	ERIKAS ČERNOVAS LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2025-11-26 11:32:51 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2025-11-26 11:33:09 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	SK ID Solutions EID-Q 2021E, SK ID Solutions AS EE
Sertifikato galiojimo laikas	2025-03-13 12:39:25 – 2030-03-13 23:59:59
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Renata Šatrovienė, Vyriausioji specialistė, Švietimo, kultūros ir sporto skyrius
Sertifikatas išduotas	RENATA ŠATROVIENĖ LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2025-11-26 11:35:01 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2025-11-26 11:35:24 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Certifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2022-12-13 12:57:05 – 2027-12-12 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA-2, VI Registru Centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema Avilys, Zarasų rajono savivaldybės administracija, į.k. 188753461 LT", sertifikatas galioja nuo 2024-12-18 12:16:00 iki 2027-12-18 12:16:00
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	2
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema Avilys, versija 3.5.71.1
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2025-11-26 11:36:05)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2025-11-26 11:36:05 Dokumentų valdymo sistema Avilys

Nuorašas tikras
Zarasų rajono savivaldybės administracija
2025-11-26